

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»
Директор інституту

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри

_____ О.О. Шеремет

_____ Л.В. Шірінян

«__» _____ 20__ р.

«__» _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: Забезпечення фінансової стійкості підприємства

Виконав: здобувач 4 курсу, групи 14

Колмикова Анастасія Сергіївна
(прізвище та ініціали)

Керівник Дем'яненко Інна Вікторівна
(прізвище та ініціали)

(підпис)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

(підпис)

Засвідчую, що в цій кваліфікаційній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних
посилань.

Здобувач _____
(підпис)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Інститут (факультет) Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів
Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва)

Освітньо-професійно програма Фінанси, банківська справа та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

«___» _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я

НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТУ

Колмикова Анастасія Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) Забезпечення фінансової стійкості підприємства

керівник проекту (роботи) Дем'яненко І. В., к.е.н., доц.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «10» лютого 2020 №109-КС

2. Строк подання студентом проекту (роботи) 02 червня 2020 р.

3. Вихідні дані до проекту (роботи) підручники, навчальні посібники, монографії, періодичне видання, статті, звітність підприємства

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Розділ 1. Теоретичні основи забезпечення фінансової стійкості підприємства

Розділ 2. Аналіз фінансово-економічної діяльності та оцінка фінансової стійкості ДП «Сучасні фінансові рішення»

Розділ 3. Шляхи забезпечення фінансової стійкості ДП «Сучасні фінансові рішення»

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

рис 1. Основні складові механізму забезпечення фінансової стійкості; табл..1

Оцінка ліквідності ДП «Сучасні фінансові рішення»; табл. 2 Розрахунок

показників рентабельності; табл.. 3 Аналіз абсолютних показників фінансової

стійкості; табл.. 4 Аналіз відносних показників фінансової стійкості; табл. 5

Економічна ефективність випуску; табл. 6 План балансу на 2020 р.; табл. 7 Аналіз динаміки капіталу; табл. 8 Аналіз планових показників фінансової стійкості

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>I</i>	<i>Дем'яненко І. В.</i>		
<i>II</i>	<i>Дем'яненко І. В.</i>		
<i>III</i>	<i>Дем'яненко І. В.</i>		

7. Дата видачі завдання 10 лютого 2020 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	<i>Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником</i>	10.02.2020	
2	<i>Робота над 1-м розділом та перевірка керівником</i>	до 26.04.2020	
3	<i>Робота над 1-м розділом та перевірка керівником</i>	до 17.05.2020	
4	<i>Робота над 1-м розділом та перевірка керівником</i>	до 31.05.2020	
5	<i>Оформлення остатнього варіанту роботи: анотація, вступ, література та підпис керівником для проходження попереднього захисту</i>	до 02.06.2020	
6	<i>Підпис готової роботи завідувачем кафедри</i>	11.06.2020	

Здобувач

_____ Колмикова А. С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

_____ Дем'яненко І. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Колмикова А.С. «Забезпечення фінансової стійкості підприємства»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», Національний університет харчових технологій, Київ, 2020.

Кваліфікаційна робота присвячена розгляду теоретичних, методичних та практичних аспектів забезпечення фінансової стійкості підприємства, формування оптимального співвідношення наявних ресурсів та можливого їх ефективного використання з метою створення передумов приросту власного капіталу підприємства.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі розкрито сутність поняття фінансової стійкості підприємства, механізму її забезпечення та методичні підходи аналізу і оцінки.

Другий розділ присвячено аналізу фінансово-економічної діяльності ДП «Сучасні фінансові рішення» та оцінці його фінансової стійкості.

У третьому розділі запропоновано напрями використання внутрішніх і зовнішніх резервів, розроблено заходи забезпечення фінансової стійкості підприємства, здійснено планування балансу активів і пасивів та оцінку стійкості фінансового стану ДП «Сучасні фінансові рішення» у майбутньому періоді.

Ключові слова: *фінансова стійкість, власний капітал, позиковий капітал, активи, пасиви, робочий капітал.*

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства.....	8
1.2. Механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства.....	11
1.3. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства.....	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ДП «СУЧАСНІ ФІНАНСОВІ РІШЕННЯ»	23
2.1. Загальна економічна характеристика підприємства.....	28
2.2. Оцінка фінансового стану ДП «Сучасні фінансові рішення».....	29
2.3. Оцінка фінансової стійкості підприємства.....	42
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ДП «СУЧАСНІ ФІНАНСОВІ РІШЕННЯ»	55
3.1. Використання внутрішніх і зовнішніх резервів фінансової стійкості підприємства.....	55
3.2. Розробка заходів забезпечення фінансової стійкості ДП «Сучасні фінансові рішення».....	59
3.3. Оцінка впливу запропонованих заходів на фінансову стійкість підприємства.....	66
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	74
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Діяльність підприємств в умовах сьогодення вимагає швидкої адаптації, врахування законів розвитку та виживання в економічному середовищі, а найголовніше – наявність стійкого фінансового стану. Тобто особливої актуальності набуває питання забезпечення фінансової стійкості усіх суб'єктів господарювання в умовах обмеженості фінансових ресурсів. У сучасних умовах економіки підприємства самостійно планують та здійснюють фінансово-економічну діяльність.

Проблемі фінансової стійкості підприємства присвятили свої праці такі вітчизняні науковці: М.Д. Білик, І.О. Бланк, В.А. Забродський, Н.А. Кизим, Л.Н. Лахтінова, Є.В. Мних, Н.Ю. Невмержицька, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.В. Ткаченко, Г.В. Савицька, Ю.С. Цал-Цалко, Л.М. Шаблиста, Л.В. Шірінян та інші. Значний вклад у розробку методологічних і методичних підходів внесли зарубіжні вчені: М.С. Абрютіна, В.В. Ковальов, В.І. Макара'єва, Е.В. Негашев, В.М. Родіонова, Р.С. Сейфулін, О.В. Сисоєва, М.А. Федотова, А.Д. Шеремет, Е. Альтман, Е. Дж. Долан, Дж. К. Ван Хорн та інші.

Фінансова стійкість підприємства – це складна, інтегрована за багатьма показниками характеристика якості його діяльності. У найконцентрованішому вигляді фінансову стійкість підприємства можна визначити як міру забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і ступінь раціональності їх розміщення для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного проведення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями.

Фінансова стійкість підприємства є однією з головних умов стабільної і успішної роботи підприємства в ринкових умовах. Якщо підприємство фінансово стійке, платоспроможне, то воно має ряд переваг перед іншими суб'єктами господарювання такого ж профілю при отриманні кредитів, залученні інвестицій, у виборі постачальників і в підборі кваліфікованих кадрів. Чим вища стійкість підприємства, тим більш воно незалежне від несподіваної зміни ринкової кон'юнктури і, отже, тим менше ризик банкрутства. Хоча занадто висока

фінансова стійкість свідчить про відмову від позикових ресурсів що сповільнює розвиток підприємства.

Забезпечення фінансової стійкості є необхідною передумовою стабільного розвитку підприємства. Господарювання підприємств у сучасних умовах вимагає якісно нового підходу до забезпечення фінансового розвитку підприємств. Важливого значення набуває визначення кількісних і якісних величин, які б характеризували фінансову стійкість, надійність підприємства як партнера в ринкових відносинах, його здатність маневрувати фінансовими ресурсами для досягнення ефективної господарської діяльності.

Метою дипломної роботи є дослідження економічної сутності фінансової стійкості, методичних аспектів її оцінки та розробка заходів забезпечення фінансово стійкого розвитку підприємства.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- розкрити економічну сутність фінансової стійкості підприємства;
- розглянути механізм забезпечення фінансової стійкості;
- дослідити методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства;
- надати загальну економічну характеристику підприємства;
- проаналізувати показники фінансового стану підприємства;
- здійснити оцінку фінансової стійкості підприємства;
- запропонувати напрями використання внутрішніх і зовнішніх резервів фінансової стійкості підприємства;
- розробити заходи забезпечення фінансової стійкості ДП «Сучасні фінансові рішення»;
- оцінити вплив запропонованих заходів на фінансову стійкість підприємства.

Об'єктом дослідження є фінансова стійкість ДП «Сучасні фінансові рішення».

Предмет дослідження – процеси аналізу та забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети в роботі використовувались економіко-статистичні, економіко-математичні методи, методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, порівняльних характеристик. У ході дослідження також використовуються табличні та розрахункові методи, методи статистичного та фінансового аналізу.

Інформаційною базою дослідження стали: законодавчі та нормативно-правові акти України, підручники, навчальні посібники, матеріали періодичних наукових видань, фінансова звітність ДП «Сучасні фінансові рішення».

Практична цінність отриманих результатів. Отримані результати проведеного аналізу визначені пропозиції та розроблені заходи можуть бути використані у практичній діяльності підприємства з метою вдосконалення механізму забезпечення фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства

Ефективне функціонування підприємства значною мірою залежить від рівня стійкості його фінансового стану. Фінансово стійке підприємство має переваги перед іншими підприємствами того ж профілю для отримання кредитів, залучення інвестицій, у виборі контрагентів і в підборі кваліфікованого персоналу. Чим вище фінансова стійкість підприємства, тим більше воно незалежно від зміни ринкової кон'юнктури і, отже, тим менше ризик опинитися на межі банкрутства. У зв'язку з цим стратегічною метою діяльності будь-якого підприємства є забезпечення та підвищення фінансової стійкості.

Наукові літературні джерела на сьогодні досить широко трактують поняття «фінансова стійкість». У наукових публікаціях з питань фінансового аналізу це поняття розглядається досить вузько як один із показників, що характеризує фінансовий стан, зокрема, характеризує «стан активів (масивів) підприємства, що гарантує постійну платоспроможність» [20, с.204; 14, с.315]; «такий стан підприємства, коли обсяг його майна (активів) достатній для погашення зобов'язань, тобто підприємство є платоспроможним» [16, с.304]; «стан і структуру активів організації, їх забезпеченість джерелами» [11, с.18].

Фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів підприємства, за якого раціональне розпорядження ними є гарантією наявності власних коштів, стабільної прибутковості та забезпечення процесу розширеного відтворення. Фінансова стійкість – один із головних чинників, що впливає на досягнення підприємством фінансової рівноваги та фінансової стабільності.

Фінансова стабільність – це характеристика стану фінансової стійкості підприємства, за якого забезпечується висока частка власного капіталу в загальній

сумі фінансових коштів, які використовує підприємство.

Деякі науковці вважають (Ковальов В.В., Мец В.О., Савчук О.Я, Білик М.Г., Ізмайлова К.В., Мірко Н.В.), що фінансова стійкість та стабільність є тотожними поняттями.

А такі дослідники, як Салига С.Я., Салига К.С, Дацій Н.В., Корецька С.О., Нестеренко Н.В., не вживають терміну «фінансова стійкість» і вважають, що стан фінансових ресурсів, за якого суб'єкт господарювання, вільно маневруючи грошовими коштами, здатний шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробничо-торговельної діяльності, а також витрати на його розширення та оновлення – це фінансова стабільність.

У методичних рекомендаціях аналізу і оцінки фінансового стану підприємств вказано, що поряд з поняттям фінансової стійкості вживається термін «фінансова стабільність» і вказуються основні ознаки фінансової стабільності підприємства: фінансова стійкість, рентабельність, платоспроможність, кредитоспроможність, ліквідність і ділова активність.

Бочаров В.В вважає, що фінансова стійкість – це такий стан грошових ресурсів, який забезпечує розвиток підприємства переважно за рахунок власних засобів при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності при мінімальному рівні підприємницького ризику. Характеризується стабільним перевищенням доходів над витратами, вільним маневруванням грошовими коштами та ефективним їх використанням в процесі поточної (операційної) діяльності.

Такі вчені-аналітики, як Буряк П.Ю., Римар М.В., Бець М.Т., Карпінський Б.А., Майор О.В., Максимів не використовують поняття фінансової стійкості, а вказують на фінансову стабільність, яка пов'язана з рівнем залежності від кредиторів та інвесторів і характеризується співвідношенням власних і залучених коштів. Сутність фінансової стабільності зводять до показників ліквідності та платоспроможності, рентабельності, ефективності управління, ділової активності.

Проте Л.А. Лахтіонова [14] не згідна з їхньою думкою і вважає, що не можна розглядати сутність фінансової стабільності через показники ліквідності та

платоспроможності, рентабельності, ефективності управління, ділової активності, бо фінансова стійкість ліквідність, платоспроможність, рентабельність, ділова активність – це різні категорії фінансового аналізу із своїм особистим набором показників, що їх характеризують.

Отже, у наведених визначеннях сутність поняття «фінансова стійкість» пов'язується, в основному зі станом і структурою активів і пасивів, які впливають із традиційного трактування фінансів підприємств як системи економічних відносин, які виникають у процесі формування, розподілу та використання грошових ресурсів підприємства. Однак економічна природа фінансів підприємств значно глибша. Вони є відносно самостійною сферою системи фінансів держави, що охоплює широке коло грошових відносин, пов'язаних із формуванням і використанням капіталу, доходів, грошових фондів у процесі кругообороту їх коштів і виражених у вигляді різних грошових потоків [19, с. 411].

Оцінка фінансової стійкості підприємства має на меті об'єктивний аналіз величини та структури активів і пасивів підприємства і визначення на цій основі міри його фінансової стабільності й незалежності, а також відповідності фінансово-господарської діяльності підприємства цілям його статутної діяльності.

Відповідно до показника забезпечення запасів і витрат власними та позиченими коштами можна назвати такі типи фінансової стійкості підприємства:

- 1) абсолютна фінансова стійкість (трапляється на практиці дуже рідко) - коли власні оборотні кошти забезпечують запаси й витрати;
- 2) нормально стійкий фінансовий стан - коли запаси й витрати забезпечуються сумою власних оборотних коштів та довгостроковими позиковими джерелами;
- 3) нестійкий фінансовий стан - коли запаси й витрати забезпечуються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів і позик, тобто за рахунок усіх основних джерел формування запасів і витрат;
- 4) кризовий фінансовий стан - коли запаси й витрати не забезпечуються

джерелами їх формування і підприємство перебуває на межі банкрутства. Фінансове стійким можна вважати таке підприємство, яке за рахунок власних коштів спроможне забезпечити запаси й витрати, не допустити невиправданої кредиторської заборгованості, своєчасно розрахуватись за своїми зобов'язаннями.

1.2. Механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства

В сучасних умовах господарювання актуальним напрямом стабільного функціонування підприємства є розробка дієвого механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства. Механізм забезпечення фінансової стійкості слід визначити як систему форм, методів, прийомів, важелів, норм і нормативів, а також нормативно-правового, інформаційного, програмно-технічного та кадрового забезпечення, за допомогою яких на підприємстві досягається такий стан фінансових ресурсів, їх формування, розподілу та використання, що дозволяє підприємству розвиватися на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику [6].

Механізм забезпечення фінансової стійкості повинен відповідати таким вимогам [1]: налаштованість кожного його елемента на виконання властивого йому навантаження; спрямування дії всіх елементів фінансового механізму, який забезпечує інтереси всіх суб'єктів фінансових відносин; зворотний зв'язок усіх елементів фінансового механізму різних вертикальних і горизонтальних рівнів; своєчасність реакції елементів фінансового механізму вищого рівня на зміни, які відбуваються під впливом елементів нижчого рівня.

Можливу структуру механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства наведено на рис. 1.1.

Розглянувши, механізм забезпечення фінансової стійкості та його структурних елементів, можемо зазначити визначення даного поняття.

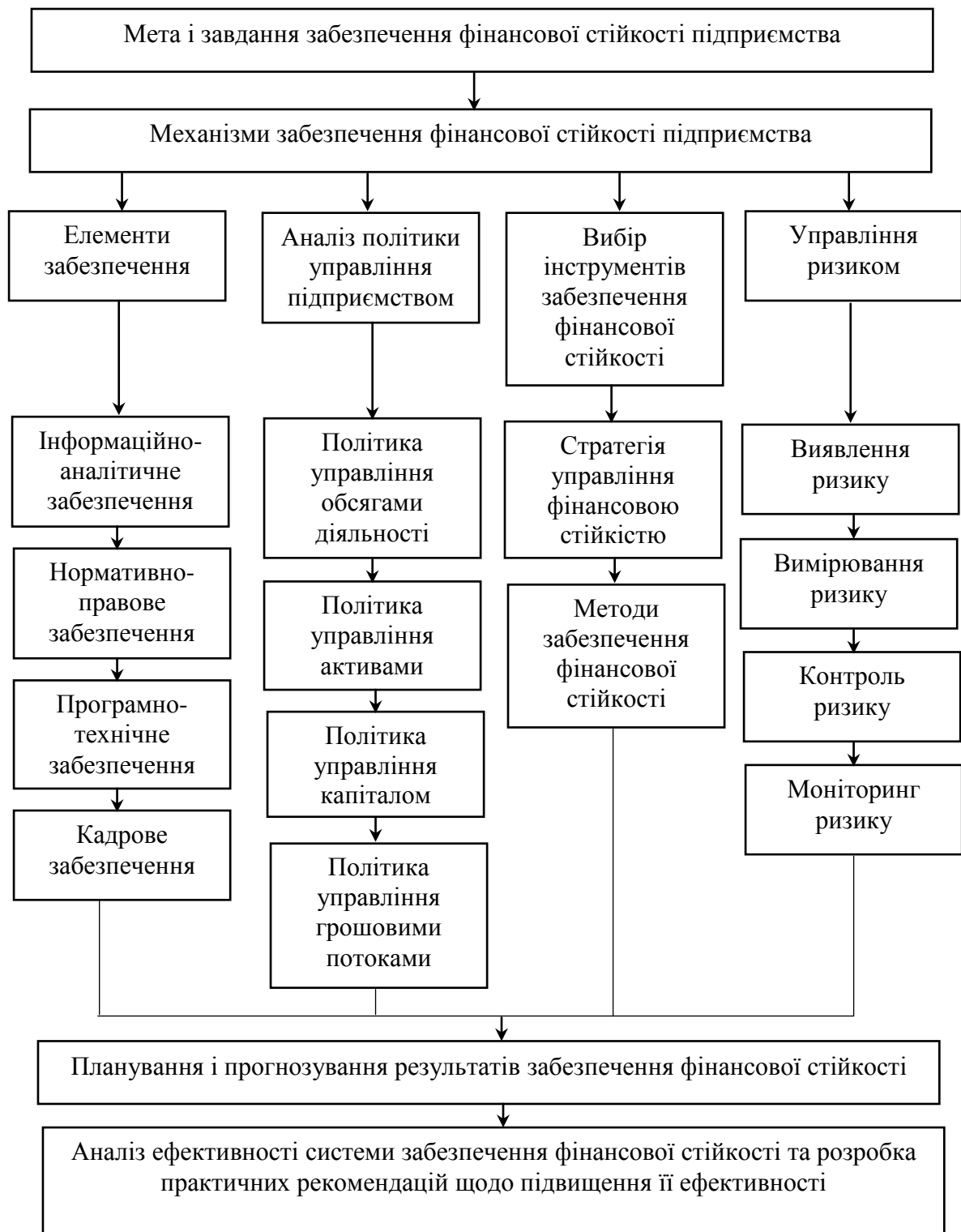

Рис. 1.1. Основні складові механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства [30]

На думку Г. П. Скляра, сутність категорії «механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства» слід визначити як систему форм, методів, прийомів, важелів, норм і нормативів, а також нормативно-правового,

інформаційного, програмно-технічного та кадрового забезпечення, за допомогою яких на підприємстві досягається такий стан фінансових ресурсів, їх формування, розподілу та використання, що дозволяє підприємству розвиватися на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику [2].

Процес формування механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства необхідно розпочати з характеристики його складових, а також визначення послідовності певних етапів. Оскільки механізм будується на основі системного підходу, то правомірним буде виділення таких його складових, як об'єкти та суб'єкти. Отже, перший етап процесу формування повинен включати в себе визначення об'єктів забезпечення; суб'єктів, які б здійснювали конкретні дії; а також цілей, які переслідують дані суб'єкти.

У нашому випадку об'єктами можуть бути діяльність підприємства або його окремого підрозділу, певний виробничий процес, фінансова діяльність, прибуток, фінансові ресурси та ін.

Суб'єктами можуть виступати керівники вищої ланки, фінансові менеджери, фінансові служби і відділи, аналітики з фінансової безпеки та ін. Ціллю є збереження, забезпечення або досягнення певного рівня фінансової стійкості підприємства, за якого підприємство отримувало б прибуток, було платоспроможним і рентабельним.

Доцільно відзначити, що у системі забезпечення фінансової стійкості важливу роль відіграє визначення головної мети, адже саме вона визначає концепцію розвитку підприємства, основні напрями його ділової активності та служить орієнтиром у середовищі ринкових перетворень [31].

На другому етапі необхідно оцінити поточний стан та рівень фінансової стійкості, а також виявити та здійснити аналіз чинників, які впливають на об'єкт і на виконання поставлених завдань і цілей.

Оцінка поточного стану та фінансової стійкості підприємства здійснюється на основі різноманітних методів фінансового аналізу (так наприклад, розрахунок

показників та коефіцієнтів фінансової стійкості і порівняння їх з базовими чи нормативними значеннями та ін.).

Наступним кроком у формуванні механізму управління є визначення методів впливу на зазначені раніше чинники. Характерним для цього етапу є застосування інструментарію управління фінансовою стійкістю, вибір якого залежить від можливостей підприємства, виду його діяльності, фінансового стану, рівня організації контролю та управління на підприємстві. Інструментарій забезпечення фінансової стійкості підприємства представляє собою сукупність засобів, методів, важелів, способів здійснення управлінського впливу.

Наступний етап включає розробку стратегії забезпечення фінансової стійкості підприємства, тобто визначення цілей, стратегічних напрямів та перспектив розвитку підприємства. На цьому етапі необхідно узгодити цілі розробленої стратегії з загальною стратегією підприємства.

Із численних ризиків, що супроводжують діяльність підприємства, виділяють ризик зниження фінансової стійкості. Ця проблема широко висвітлюється в працях В. Й. Плиси [32]. Цей ризик зумовлюється неефективною структурою капіталу (високим коефіцієнтом співвідношення позичених і власних коштів). Управління ризиком зниження фінансової стійкості складовою загальної стратегії управління сталістю фінансового стану підприємства. Вона полягає у розробці системи заходів щодо вияву і попередження негативних наслідків ризику з метою ліквідації збитків, пов'язаних із ним. Для оцінки ризику зниження фінансової стійкості використовують розрахунково-аналітичні методи оцінки, що дають кількісне уявлення про цей ризик [33].

Наступний етап включає розробку стратегії забезпечення фінансової стійкості підприємства, тобто визначення цілей, стратегічних напрямів та перспектив розвитку підприємства. На цьому етапі необхідно узгодити цілі розробленої стратегії з загальною стратегією підприємства.

Передостаннім етапом розробки є реалізація стратегії. Для її реалізації керівникам необхідно мати набір методик та моделей, на основі яких приймати

найбільш доцільні рішення. Успіх реалізації розробленої стратегії підприємства залежить певною мірою від діючої системи контролю [34].

Спільним для кожного етапу розробки механізму забезпечення фінансової стійкості є використання інструментів забезпечення фінансової стійкості підприємства. Отже, фінансова стійкість є якісною характеристикою фінансового стану підприємства і безумовно є однією з основних фінансових складових фінансової безпеки, тому є необхідність подальшої розробки механізму забезпечення фінансової стійкості як частини загальної стратегії управління підприємством [35].

Для досягнення необхідного рівня фінансової стійкості потрібно здійснювати ефективне управління нею. Загалом під управлінням розуміється процес планування, організації, мотивації і контролю, необхідний для того, щоб сформулювати і досягти цілей організації, і діяльність, пов'язана з впливом керуючого суб'єкта на керований об'єкт з метою досягнення результатів.

Головна мета забезпечення фінансової стійкості підприємства органічно поєднана з головною метою фінансового менеджменту, реалізується в єдиному комплексі та виступає як забезпечувальна до неї. Зокрема, Л.Т. Гіляровська та А.О. Вехорева вважають, що метою забезпечення фінансової стійкості підприємства є підтримка його фінансової рівноваги, уникнення ризиків для інвесторів і кредиторів та оцінка його заборгованості. Г.В. Козаченко, А.Е. Воронкова, В.Ю. Медяник та В.В. Назарова головною метою механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства вважають забезпечення створення ефективної системи взаємодії, яка, з одного боку, не має збиткових зв'язків, що уповільнюють роботу підприємства, а з іншого – включають всі ті зв'язки, відсутність яких призвела б до порушення заданих параметрів [36].

Одним з визначених завдань на сьогодні є забезпечення відносної фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку. Така рівновага характеризується високим рівнем фінансової стійкості і платоспроможності підприємства і забезпечується формуванням раціональної структури майна та капіталу, ефективними пропорціями в обсягах формування фінансових ресурсів за

рахунок різних джерел, достатнім рівнем самофінансування інвестиційних потреб.

Формування механізму забезпечення фінансової стійкості дозволить керівникам використовувати його для стабільного функціонування та прогнозування розвитку підприємства в майбутньому.

Таким чином, за умови удосконалення фінансово-економічного механізму управління діяльністю підприємства стане можливим досягнення довгострокових цілей як самого підприємства, так і держави, а також стабілізація національної економіки та підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки на світовому ринку.

1.3. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства

Стійкого фінансового стану досягають при достатності власного капіталу, добрій якості активів, достатньому рівні рентабельності з урахуванням операційного і фінансового ризиків, при достатності ліквідності, стабільних доходах і широких можливостях залучення позикових коштів.

Фінансовий стан підприємства, його стійкість і стабільність залежать від результатів його виробничої, комерційної і фінансової діяльності. Якщо виробничий і фінансовий плани успішно виконуються, то це позитивно впливає на фінансове становище підприємства. Навпаки, внаслідок спаду обсягів виробництва і продажів відбувається підвищення собівартості продукції, зменшення виручки і суми прибутку і, як наслідок, – погіршення фінансового стану підприємства і його платоспроможності. Отже, стійкий фінансовий стан не щаслива випадковість, а підсумок грамотного, вмілого керування всім комплексом факторів, що визначають результати господарської діяльності підприємства.

Стійке фінансове становище, у свою чергу, впливає на виконання виробничих планів і забезпечення потреб виробництва необхідними ресурсами. Тому фінансову діяльність як складову господарської діяльності має бути

спрямовано на забезпечення планомірного надходження і витрат грошових ресурсів, виконання розрахункової дисципліни, досягнення раціональних пропорцій власного і позикового капіталу та найбільш ефективного його використання.

Основні завдання аналізу:

1. Вчасна й об'єктивна діагностика фінансового стану підприємства, визначення його «болючих точок» і вивчення причин їх виникнення.
2. Пошук резервів поліпшення фінансового стану підприємства, його платоспроможності і фінансової стійкості.
3. Розробка конкретних рекомендацій, спрямованих на ефективніше використання фінансових ресурсів і зміцнення фінансового стану підприємства.
4. Прогнозування можливих фінансових результатів і розробка моделей фінансового стану при різноманітних варіантах використання ресурсів.

Аналіз фінансової стійкості підприємства можна розподілити на два етапи:

- 1) оцінювання фінансової стійкості – розрахунок відносних та абсолютних показників, що ґрунтуються на порівнянні активів та їх джерел фінансування;
- 2) оцінювання запасу фінансової стійкості – аналіз критичного обсягу реалізації, зони безпеки, операційного та фінансового левериджу.

Методичні підходи до визначення фінансової стійкості підприємства об'єднують у три групи: коефіцієнтний; агрегатний; інтегральний [12]. Основою коефіцієнтного підходу оцінки фінансової стійкості підприємства є обчислення та аналіз низки фінансових коефіцієнтів. Методичний підхід до визначення фінансової стійкості за допомогою фінансових коефіцієнтів є найбільш поширеним.

За абсолютний показник фінансової стійкості приймають наявність власних оборотних коштів. Це розрахунковий показник і визначається за формулою [26]:

$$BOK = BK - HA, \quad (1.1)$$

де BOK – власний оборотний капітал;

BK – власний капітал;

HA – необоротні активи.

Даний показник показує, яка сума необоротних активів сформована за рахунок власного капіталу.

Джерелами формування довгострокових активів є власний капітал та довгострокові зобов'язання, але вони можуть формуватись і за рахунок короткострокових кредитів. Поточні активи формуються за рахунок власного капіталу та короткострокових зобов'язань. Наявність власного оборотного капіталу буде характеризувати фінансову залежність підприємства та його фінансовий стан.

Для визначення типу фінансової стійкості розраховують такі абсолютні показники:

- надлишок (+) чи нестача (–) власних оборотних коштів для формування запасів, який визначається за формулою [26]:

$$\pm BOK = BOK - З, \quad (1.2)$$

де З – запаси і витрати;

- надлишок (+) чи нестача (–) власних і довгострокових джерел формування запасів, що визначається за формулою [26]:

$$\pm ВД = BOK + ДсЗ - З, \quad (1.3)$$

де ДсЗ – довгострокові зобов'язання;

- надлишок (+) чи нестача (–) загальної величини основних джерел формування запасів [26]:

$$\pm ЗВ = BOK + ДсЗ + КсЗ - З, \quad (1.4)$$

де КсЗ – короткострокові зобов'язання.

В залежності від значення цих показників відносно нуля, виділяють чотири типи фінансової стійкості: абсолютна фінансова стійкість, нормальна фінансова стійкість, нестійкий фінансовий стан та критичний фінансовий стан.

Абсолютна фінансова стійкість характеризується тим, що підприємство має високий рівень фінансової незалежності. Приблизно 80% майна формується за рахунок власних засобів. Підприємством не використовуються довгострокові позикові засоби, розширення виробництва здійснюється за рахунок власних

ресурсів. У цьому випадку, абсолютні показники фінансової стійкості повинні мати такі значення [26]:

$$\begin{cases} BOK - 3 \geq 0 \\ BOK + ДсЗ - 3 \geq 0 \\ BOK + ДсЗ + КсЗ - 3 \geq 0 \end{cases} \quad (1.5)$$

Для кожного типу фінансової стійкості визначається тривимірний показник (S) [26]:

$$S = \begin{cases} 1, \text{ якщо } \pm BOK > 0, \pm ВД > 0, \pm 3В > 0 \\ 0, \text{ якщо } \pm BOK < 0, \pm ВД < 0, \pm 3В < 0 \end{cases} \quad (1.6)$$

Нормальна фінансова стійкість характеризується порушеннями в пропорціях фінансування оборотних активів. Рівень стійкості знаходиться в допустимих межах, проте в структурі заборгованості переважає кредиторська. Незважаючи на те, що підприємство випробовує дефіцит довгострокових джерел формування оборотних коштів, автономність підприємства знаходиться на рівні, що дозволяє використовувати кредитні ресурси при виникненні неврівноваженого фінансового потоку.

Абсолютні показники за даного типу фінансової стійкості мають такі значення [26]:

$$\begin{cases} BOK - 3 < 0 \\ BOK + ДсЗ - 3 \geq 0 \\ BOK + ДсЗ + КсЗ - 3 \geq 0 \end{cases} \quad (1.7)$$

Тривимірний показник – (0; 1; 1).

Нестійкий фінансовий стан характеризується дефіцитом основних джерел формування оборотних активів. Товарно-матеріальні запаси, в основному, формуються за рахунок кредиторської заборгованості, що приводить при невчасному погашенні дебіторської заборгованості до значного зростання короткострокових пасивів, підвищення рівня зовнішньої залежності. При такому становищі абсолютні показники мають значення [26]:

$$\begin{cases} BOK - 3 < 0 \\ BOK + ДсЗ - 3 < 0 \\ BOK + ДсЗ + КсЗ - 3 \geq 0 \end{cases} \quad (1.8)$$

Тривимірний показник нестійкого фінансового стану – (0; 0; 1).

При критичному фінансовому стані підприємство не в змозі формувати всі запаси і витрати за рахунок нормальних джерел фінансування і знаходиться на межі банкрутства. У такому разі, значення всіх абсолютних показників будуть менше нуля [26].

$$\begin{cases} BOK - 3 < 0 \\ BOK + ДсЗ - 3 < 0 \\ BOK + ДсЗ + КсЗ - 3 < 0 \end{cases} . \quad (1.9)$$

Тривимірний показник для критичного типу фінансової стійкості – (0; 0; 0).

Крім абсолютних, застосування відносних показників аналізу фінансової стійкості підприємства дозволяє більш детально її оцінити.

Основою такого аналізу є коефіцієнтний метод. Методичні підходи до визначення фінансової стійкості за допомогою фінансових коефіцієнтів є найбільш поширеними. При використанні даного методу кількість фінансових коефіцієнтів коливається від одного до шістнадцяти і більше.

Найбільш вживані відносні показники, що дозволяють здійснити аналіз фінансової стійкості підприємства [25]:

1. Коефіцієнт автономії характеризує частку власного капіталу в загальній сумі коштів, авансованих у його діяльність.

$$K_{авт} = BK \div A, \quad (1.10)$$

де А – активи.

2. Коефіцієнт фінансування показує співвідношення власного та позикового капіталу.

$$K_{фін} = BK \div ПК, \quad (1.11)$$

де ПК – позиковий капітал.

3. Коефіцієнт фінансового важелю показує, скільки одиниць залучених коштів припадає на кожну одиницю власних.

$$K_{в.ф.} = ПК \div BK. \quad (1.12)$$

4. Коефіцієнт покриття інвестицій характеризує частку власного капіталу та довгострокових зобов'язань в загальній сумі активів підприємства та розраховується за формулою:

$$Kn.i. = (BK + ДсЗ) \div A. \quad (1.13)$$

5. Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів обчислюють за формулою:

$$Кдс.з. = ДсЗ \div (BK + ДсЗ). \quad (1.18)$$

6. Коефіцієнт короткострокової заборгованості відображає частку короткострокових зобов'язань у загальній сумі власного капіталу підприємства і розраховується за формулою:

$$Ккс.з. = КсЗ \div BK. \quad (1.14)$$

7. Коефіцієнт кредиторської заборгованості характеризує частку кредиторської заборгованості в загальній сумі зобов'язань підприємства.

$$Ккз = КЗ \div (ДсЗ + КсЗ), \quad (1.15)$$

де КЗ – кредиторська заборгованість.

8. Коефіцієнт мобільних та іммобілізованих коштів показує, скільки оборотних активів припадає на кожну одиницю необоротних активів підприємства, і розраховується за формулою:

$$Кмік = OA \div HA, \quad (1.16)$$

де OA – оборотні активи.

9. Коефіцієнт постійного активу показує, яка частка власного капіталу спрямовується на покриття вартості необоротних активів підприємства.

$$Kn.a = HA \div BK. \quad (1.17)$$

10. Коефіцієнт реальної вартості майна показує, яку частку у вартості майна підприємства складають засоби виробництва.

$$Крвм = (OЗ + ВЗ + НВ + МШП \div A), \quad (1.18)$$

де OЗ – основні засоби;

ВЗ – виробничі запаси;

НВ – незавершене виробництво;

МШП – малоцінні та швидкозношувані предмети.

11. Коефіцієнт вартості основних засобів характеризує частку основних засобів у загальній сумі майна підприємства.

$$K_{воз} = OЗ \div A. \quad (1.19)$$

12. Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами показує, яка частка оборотних активів сформована за рахунок власних джерел і розраховується за формулою:

$$K_{звок} = ВOK \div OA. \quad (1.20)$$

13. Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами показує, в якій мірі запаси підприємства сформовані за рахунок власних джерел і не потребують у залученні позикових джерел.

$$K_{ззвок} = ВOK \div З. \quad (1.21)$$

14. Коефіцієнт співвідношення запасів і власних оборотних коштів є оберненим до попереднього показника.

$$K_{сзвок} = З \div ВOK. \quad (1.22)$$

15. Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, яка частка власного оборотного капіталу знаходиться в обороті, тобто у формі, яка дає змогу вільно ними маневрувати, а яка капіталізована.

$$K_{мвк} = ВOK \div BK. \quad (1.23)$$

16. Коефіцієнт маневреності функціонального капіталу характеризує ту частку власного оборотного капіталу, яка знаходиться у формі оборотних активів, які мають максимальну ліквідність.

$$K_{мфк} = (ГK + П\Phi I) \div ВOK, \quad (1.24)$$

де ГK – грошові кошти;

П\Phi I – поточні фінансові інвестиції.

17. Коефіцієнт вартості матеріальних оборотних коштів у майні показує частку оборотних коштів у загальній вартості майна підприємства.

$$K_{мок} = OA \div A. \quad (1.25)$$

Також поряд з коефіцієнтним методом аналізу фінансової стійкості підприємства використовується інтегральний метод.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ДП «СУЧАСНІ ФІНАНСОВІ РІШЕННЯ»

2.1. Загальна економічна характеристика підприємства

Дочірнє підприємство «Сучасні фінансові рішення» створено внаслідок реструктуризації ДП «Дунаєвецький плодоконсервний завод» з центральним офісом у м. Київ. Дунаєвецький плодоконсервний завод, що знаходиться у власності ДП «Сучасні фінансові рішення» заснований 3 липня 1964 році. У той час була організована робота по виробництву консервної продукції в консервному цеху, сушка моркви, картоплі, цибулі, пастернака та інших овочів і виготовлення натуральних соків в соково-сушильному цеху.

Перша партія продукції представляла собою томатну пасту, яка вироблялась на лінії потужністю 60 тон за добу. Згодом в цеху встановлюються лінії по виробництву варення, повидла, джему, компотів, овочевих салатів та інших натуральних консервів. В 1967 році був побудований цех по виготовленню безалкогольних напоїв. В результаті цієї побудови виробництво консервів зросло до 15 муб. Починаючи з 1983 року проведена реконструкція лінії по виробництву яблучних соків. Також на заводі встановлена лінія німецької фірми «Кляйн» по виробництву концентрованого яблучного соку, продуктивність якої 600-800 тон яблук в рік. Концентрований яблучний сік відправляється на експорт.

Від початку своєї діяльності і до 1990 року завод працював в 3 зміни і випускав великий асортимент продукції. Основні види діяльності – виробництво плодоовочевих консервів; вирощування плодів, ягід і винограду; вирощування зернових культур; оптова торгівля недержавних організацій, крім споживчої кооперації; сільськогосподарські послуги, крім ветеринарних; зовнішня торгівля недержавних організацій. Завод займає загальну площу близько 4,7 га. На території заводу розміщені наступні будівлі: головний корпус заводу;

адміністративно-побутовий корпус; споруди котельні; споруди лакування та лінування жести; очисні споруди; склади. В головному корпусі розташовані виробничі цехи: консервний, соковосушільний; жерстяно-баночний; склади готової продукції. Крім того в головному корпусі розміщений холодильник ємністю 2000 т сільськогосподарської продукції, механічна майстерня і електромайстерня. В теперішні часи на підприємстві працює 98 чоловік. Дане підприємство досить добре організоване. Схема управління заводом наступна: керівник підприємства, головний бухгалтер, інші бухгалтери, економіст, головний інженер, головний механік. Оскільки завод має близько 30 цехів, то кожний із цехів має свого завідувача цеху, також є значна кількість керівників складами.

ДП «Сучасні фінансові рішення» виробляє наступну номенклатуру продукції: консерви м'ясні (плодоовочеві, м'ясорослинні, овочеві); консерви натуральні (горох консервований, кабачки, огірки консервовані); консерви закусочні (ікра кабачкова; салат херсонський, салат ніжинський); капуста квашена; маринади (буряк маринований); мінеральна вода; натуральні соки (томатний, березовий, яблучний). Вся ця продукція має високі показники якості і користується попитом у споживачів. Матеріально-технічне постачання заводу дуже добре організовано.

Сировинною базою ДП «Сучасні фінансові рішення» є фізичні та юридичні особи Дунаєвецького, Кам'янець-Подільського, Новоушицького районів Хмельницької області та окремі господарства Чернівецької та Тернопільської областей. Постачальниками сировини є сільськогосподарські підприємства різних форм власності, фермерські господарства та окремі сільгоспвиробники. Здебільшого постачають: яблука, огірки, кабачки, помідори, цибулю, часник, столовий буряк, моркву та інші види сировини. Також на території смт. Дунаївці досить добра джерельна вода, яку використовують для виготовлення мінеральної води та різних напоїв. Оскільки дана продукція має високі показники якості, то вона користується великим попитом і реалізовується в різні регіони України.

Для аналізу основних показників виробничо-господарської діяльності ДП «Сучасні фінансові рішення» було використано показники діяльності підприємства за чотири останні роки (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Основні техніко-економічні показники виробничо – господарської діяльності

Показники	2016р	2017р	2018р	2019 р.	Абсолютне відхилення				Темпи зростання (зниження), %			
					2017р з 2016р	2018р з 2017р	2019р з 2018р	2019р з 2016р	2017р з 2016р	2018р з 2017р	2019р з 2018р	2019р з 2016р
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	7035	2684	4323	4350,0	-4351	1639	27,0	-2685,0	38,1	161,06	100,62	61,83
Середньорічна вартість основних фондів, тис. грн.	8730	8629,5	7853,0	6851,5	-100,5	-776,5	-1001,5	-1878,5	98,8	91,0	87,2	78,5
Середньорічні залишки обігових коштів, тис. грн.	12809,5	12947,5	9187,5	6401,5	138	-3760	-2786,0	-6408,0	101,08	70,95	69,7	50,0
Коефіцієнт оборотності обігових коштів	0,55	0,21	0,47	0,68	-0,34	0,26	0,21	0,13	38,2	223,80	144,7	123,6
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	22441,5	21577	17040,5	13253,0	-864,5	-4536,5	-3787,5	-9188,5	96,1	788,06	77,8	59,1
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	21278,0	21372,0	16835,0	12776,0	94	-4537,0	-4059,0	-8502,0	100,4	78,77	75,9	60,0
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	6783	2451	3774	4205,0	-4332	1323	431,0	-2668,0	36,1	153,97	111,42	62,0
в т.ч. матеріальні витрати, тис. грн.	4612	648	3485	4203,0	-3964	2837	718,0	-409,0	14,05	537,80	120,6	91,13
Частка матеріальних витрат в собівартості, %	68,02	26,4	92,3	99,9	-41,62	65,9	7,6	31,88	x	x	x	x
Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	96,4	91,3	87,3	96,7	-5,1	-4,0	9,4	0,3	94,7	95,61	110,8	100,3
Валовий прибуток від реалізації продукції	252,0	-1691	-7766	-696	-1943,0	-6075,0	7070,0	-948,0	x	459,2	9,0	x
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	1704	-1516	-7558	-560	-3220	-12117	6998,0	-2264,0	x	498,5	7,4	x
Рентабельність (збитковість) власного капіталу, %	8,01	-7,09	-44,9	-4,4	-15,1	-37,81	40,5	-12,41	x	x	x	x
Рентабельність (збитковість) активів, %	7,59	-7,02	-44,3	-4,2	-14,61	-51,32	40,1	-11,79	x	x	x	x

В сьогоднішній скрутний час завод не працює на повну потужність, але усіма зусиллями намагається втриматись у конкурентній боротьбі і не втратити своїх покупців. В 2019 році зменшився чистий дохід від реалізації продукції у порівнянні з 2017 роком на 2685 тис. грн. або на 61,83%, що свідчить про нестабільність прибутковості підприємства в динаміці.

В звітному періоді на ДП «Сучасні фінансові рішення» в порівнянні зі всіма попередніми роками зменшилась валюта балансу. На зменшення валюти балансу вплинуло зменшення вартості оборотних активів та основних фондів підприємства. В цілому за досліджуваний період валюта балансу зменшилась на 59,1% або на 9188,5 тис. грн. Зменшення валюти балансу свідчить про зниження виробничих можливостей підприємства, згортання його діяльності і заслуговує на негативну оцінку. Негативно характеризує роботу підприємства такий показник, як витрати на 1 грн. реалізованої продукції. За 2019 рік вони збільшились в порівнянні з 2018 роком на 9,4 коп. або на 10,8% та на 0,3 коп. та 0,3% в порівнянні з 2016 роком.

Рівень ефективності господарської діяльності будь-якого підприємства визначають фінансові результати, отримані внаслідок цієї діяльності. Це можуть бути як прибуток, так і збитки. Позитивний фінансовий результат діяльності підприємства характеризується абсолютними і відносними показниками; сумою отриманого прибутку і рівнем рентабельності.

Валовий прибуток від реалізації продукції в 2019 році підприємство не отримало, натомість, мав місце збиток у розмірі 696 тис. грн. У досліджуваному періоді підприємство мало валовий прибуток мало лише у 2016 році, який в подальшому змінився на збиток. Однак у 2019 році розмір збитку зменшився на 7070 тис. грн. в порівнянні з 2018 роком, що відображає позитивну його динаміку.

Такі зміни прибутку є суттєвим, з огляду на загальноекономічні зміни національної валюти та платоспроможності населення. Тобто, спостерігається суттєве коливання розміру прибутку ДП «Сучасні фінансові рішення» за весь аналізований період.

У 2016 році рівень рентабельності власного капіталу становив – 8,01% , а у 2017 – збитковість - 7,09% , у 2018 – збитковість 44,9 % , а у 2019 році вона зменшилась на 12,41% і становила 4,4%. Рентабельність активів була позитивною лише у 2017 році і становила 7,59%, а у 2018 та у 2019 роках, збитковість активів склала – 7,02% і 44,3%. Проте у 2019 році вона зменшилась до 4,2%, що на 11,79% менше ніж у 2018 році. Це пояснюється збільшенням вартості власного капіталу і зменшенням позикового, вдалось працювати прибутково лише у 2016 р.

Аналіз виробничо-господарської діяльності ДП «Сучасні фінансові рішення» свідчить, що підприємство зменшує обсяги реалізації продукції, ефективність господарювання у досліджуваному періоді коливається, що свідчить про операційну нестабільність підприємства.

Аналіз майна ДП «Сучасні фінансові рішення» і джерел його формування здійснено за допомогою даних таблиць 2.2 і 2.3. Вартість майна на кінець 2019 року становить 13344,0 тис. грн., це менше на 8891,0 тис. грн. порівняно з 2016 роком або на 40,0%. Бачимо тенденцію зменшення вартості активів, що може свідчити про згортання діяльності підприємства.

Зменшення вартості активів відбулось, в більшій мірі, за рахунок зменшення оборотних активів на 6423,0 тис. грн. Так, в цілому темп зниження оборотних активів за 2016-2018 роки становить 48,0%, а темп зниження необоротних активів 27,8%.

Вартість необоротних активів зменшилась у зв'язку з зменшенням вартості основних засобів на 2468,0 тис. грн. Зменшення вартості оборотних активів відбулось за рахунок зменшення незавершеного виробництва на 70,1%. Темп зростання грошових коштів та їх еквівалентів спостерігаємо на 212,4%. Так, якщо в 2016 році у розпорядженні ДП «Сучасні фінансові рішення» було 1593,0 тис. грн. грошових коштів, то в 2019 році вони зросли до 3383,0 тис. грн. Однак, в порівнянні з 2018 роком грошові кошти зменшились на 12,5 %. Дане явище свідчить про погіршення платіжної дисципліни на підприємстві. Констатуємо, що ДП «Сучасні фінансові рішення» вкладає робочий капітал в більш ліквідні активи, що може позитивно вплинути на його ліквідність та платоспроможність.

Таблиця 2.2

Динаміка вартості майна ДП «Сучасні фінансові рішення»

Показник	Роки				Абсолютне відхилення				Темп зростання, %			
	2016	2017	2018	2019	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р
1. Необоротні активи	8862,0	8397,0	7309,0	6394,0	-465,0	-1088,0	-915,0	-2468,0	94,7	87,0	87,5	72,2
- нематеріальні активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- незавершені капітальні інвестиції	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- основні засоби	8862,0	8397,0	7309,0	6394,0	-465,0	-1088,0	-915,0	-2468,0	94,7	87,0	87,5	72,2
2. Оборотні активи	13373,0	12522,0	5853,0	6950,0	-851	-6669,0	1097,0	-6423,0	93,6	46,7	118,7	52,0
- виробничі запаси	247,0	191,0	280,0	414,0	-56	89,0	134,0	167,0	77,3	146,6	147,8	167,6
- готова продукція	91,0	-	-	-	-91,0	-	-	-91,0	x	x	x	x
- поточні біологічні активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- незавершене виробництво	4274,0	1872,0	1278,0	1278,0	-2402	-594,0	-	-2996,0	43,8	68,3	100,0	29,9
- дебіторська заборгованість	7168,0	7503,0	7570,0	1875,0	335,0	67,0	-5695,0	-5293,0	104,7	100,8	24,8	26,2
- грошові кошти та їх еквіваленти	1593,0	2956,0	3866,0	3383,0	1163	1110,0	-483,0	1790,0	173,01	140,3	87,5	212,4
Валюта балансу	22235,0	20919,0	13162,0	13344,0	-1316,0	-7757,0	182,0	-8891,0	94,8	62,9	101,4	60,0

Капітал ДП «Сучасні фінансові рішення» протягом досліджуваного періоду зменшився на 8891,0 тис. грн., що пов'язано зі згортанням його діяльності, а тому підприємству не потрібно залучати позикові кошти для фінансування своєї діяльності, оскільки достатньо власного капіталу.

Таблиця 2.3

Структура майна ДП «Сучасні фінансові рішення»

Показник	Питома вага, %				Відхилення питомої ваги, п.п.			
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017-2016	2018-2017	2019-2018	2019-2016
1. Необоротні активи	39,86	40,14	55,53	47,9	0,28	15,39	-7,63	8,04
- нематеріальні активи	-	-	-	-	-	-	-	-
- незавершені капітальні інвестиції	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
- основні засоби	39,86	40,14	55,53	47,9	0,28	15,39	-7,63	8,04
2. Оборотні активи	60,14	59,86	44,47	52,1	-0,28	-15,39	7,63	-8,04
- виробничі запаси	1,11	0,91	2,13	3,1	-0,2	1,28	0,97	1,99
- готова продукція	0,41	-	-	-	-0,41	-	-	0,41
- поточні біологічні активи	-	-	-	-	-	-	-	-
- незавершене виробництво	19,22	8,95	9,81	9,6	-10,27	0,86	-0,21	-9,62
- дебіторська заборгованість	32,24	35,9	57,51	14,1	3,66	21,61	-43,41	-18,14
- грошові кошти та їх еквіваленти	7,16	14,13	29,37	25,4	6,97	15,24	-3,97	18,24
Валюта балансу	100,00	100,00	100,00	100,00	-	-	-	-

Зміни в вартості активів призвели до змін структури активів підприємства. Питома вага необоротних активів зростає з 39,86% у 2016 році до 47,9% у 2019 році, оборотних активів, навпаки, зменшилась на 8,04%. Найбільшу питому вагу в структурі активів займають основні засоби. Збільшення питомої ваги оборотних активів обумовлено як значним зростанням вартості поточних активів, так і зменшенням вартості необоротних активів.

2.2. Оцінка фінансового стану ДП «Сучасні фінансові рішення»

Фінансовий стан підприємства оцінюється за цілим рядом груп показників. Першим етапом цього аналізу є аналіз ліквідності балансу (табл. 2.4.).

Таблиця 2.4

Оцінка ліквідності балансу ДП «Сучасні фінансові рішення», тис. грн.

Актив	Роки				Пасив	Роки				Платіжний надлишок або нестача			
	2016р	2017р	2018р	2019р		2016р	2017р	2018р	2019р	2016р	2017р	2018р	2019р
1. Найбільш ліквідні активи (А ₁)	1593,0	2956,0	4034,0	3383,0	1. Негайні пасиви (П ₁)	105,0	305,0	106,0	848,0	1488,0	2651,0	3928,0	2535,0
2. Активи, що швидко реалізуються (А ₂)	7168,0	7503,0	7570,0	1875,0	2. Коротко-строкові пасиви (П ₂)	-	-	-	-	7168,0	7503,0	7570,0	1875,0
3. Активи, що реалізуються повільно (А ₃)	4612,0	2063,0	1558,0	1692,0	3. Довго-строкові пасиви (П ₃)	-	-	-	-	4612,0	2063,0	1558,0	1692,0
4. Активи, що важко реалізуються (А ₄)	8862,0	8397,0	7309,0	6394,0	4. Постійні пасиви (П ₄)	22130,0	20614,0	13056,0	12496,0	-13268,0	-12217,0	-5747,0	-6102,0
Баланс	22235,0	20919,0	13162,0	13344,0	Баланс	22235,0	20919,0	13162,0	13344,0	x	x	x	x

Таблиця 2.5

Оцінка ліквідності ДП «Сучасні фінансові рішення»

Показники ліквідності	Нормативне значення	Роки				Відхилення			
		2016р	2017р	2018р	2019р.	2017р з 2016р	2018р з 2017р	2019р з 2018р	2019р з 2016р
1. Загальний коефіцієнт ліквідності	1,5-2,5	127,36	41,06	55,2	8,2	-86,3	14,14	-47,0	-119,16
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,0-2,0	83,44	34,29	40,52	6,2	-49,15	6,23	-34,32	-77,24
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	15,17	9,04	36,47	3,99	-6,13	27,43	-32,48	-11,18

Ліквідність балансу – це рівень покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких на гроші відповідає строкам погашення зобов'язань. Для цього порівнюємо підсумки кожної групи активу і пасиву балансу. Підприємство вважають ліквідним, якщо його поточні активи перевищують короткострокові зобов'язання. Баланс ДП «Сучасні фінансові рішення» є ліквідним за весь досліджуваний період, оскільки, згідно з розрахунками, відповідає таким умовам: найліквідніші активи більші або дорівнюють негайним пасивам $A(1) \geq P(1)$; активи, що швидко реалізуються, більші або дорівнюють короткостроковим пасивам $A(2) \geq P(2)$; активи, що повільно реалізуються, більші або дорівнюють довгостроковим пасивам $A(3) \geq P(3)$; активи, що важко реалізуються, менші за постійні пасиви $A(4) \leq P(4)$. Якщо ж на підприємстві виконуються перші три умови, тобто поточні активи перевищують зовнішні зобов'язання підприємства, то обов'язково виконується і остання умова, тобто це означає наявність у підприємства власних оборотних коштів, що забезпечує його фінансову стійкість. Оцінка ліквідності балансу підприємства свідчать про те, що в цілому по підприємству постійні пасиви перевищують його поточні активи як на початок (на 13268,0 тис. грн.), так і на кінець періоду (на 6102,0 тис. грн.). Що стосується зіставлень по окремих групах, то по параметрах $A_2 \rightarrow P_2$, а також $A_3 \rightarrow P_3$ баланс відповідає критеріям абсолютної ліквідності. По параметру $A_1 \rightarrow P_1$ протягом всього періоду найбільш ліквідні активи перевищують негайні пасиви на 1488, 2651, 3928, та 2535 тис. грн. відповідно, що пов'язано з суттєвим зменшенням поточних зобов'язань підприємства. Наявний платіжний надлишок по цих групах, як зазначалося вище, теоретично можна спрямувати на покриття нестачі коштів для погашення найбільш строкових зобов'язань. Однак на практиці без додаткового аналітичного обстеження поточних активів цього зробити не можна.

Продовжує аналіз ліквідності – дослідження відповідних фінансових коефіцієнтів, яке здійснюється поетапним зіставленням окремих груп активів з короткостроковими пасивами на основі даних балансу. Дані таблиці 2.3 свідчать про те, що в 2016 році на кожну гривню поточних зобов'язань припадає 127,36

грн. вартості поточних активів. В наступні роки цей коефіцієнт зменшується. Так, в 2017 році він становить 41,06, у 2018 році – 55,20, суттєво – у 2019 році – 8,2. Однак, зазначаємо, що загальний коефіцієнт ліквідності підприємства за весь досліджуваний період перевищує нормативне значення. Коефіцієнт швидкої ліквідності допомагає оцінити можливість погашення ДП «Сучасні фінансові рішення» короткострокових зобов'язань у випадку його критичного стану. Протягом досліджуваного періоду даний коефіцієнт має тенденцію до зменшення – з 83,44 в 2016 році до 6,2 в 2019 році, але перевищує нормативне значення (1,0-2,0). У 2016 році 15,17 короткострокових боргів ДП «Сучасні фінансові рішення» міг погасити в поточний момент або найближчим часом. У 2018 році, бачимо найбільше значення – 36,47 грн., а у 2019 році даний коефіцієнт скоротився до 3,99. Тобто, на кожну гривню поточних зобов'язань у підприємства 3,99 грн. високоліквідних активів. Отже, протягом 2016-2019 років ДП «Сучасні фінансові рішення» залишається ліквідним, всі коефіцієнти ліквідності скорочуються, однак перевищують нормативні значення. Причиною цього стало суттєве збільшення поточних зобов'язань 2019 року, в порівнянні з 2018 роком (848 і 106 відповідно). З метою оперативного внутрішнього аналізу поточної платоспроможності, складають платіжний календар (таблиця 2.6.).

Таблиця 2.6

Платіжний баланс (календар), тис. грн.

Наявні кошти для покриття заборгованості	2016р	2017р	2018р	2019р.	Негайні та інші платежі	2016р	2017р	2018р	2019р.
Грошові кошти та їх еквіваленти	1593,0	2756,0	3866,0	3383,0	Заборгованість за позицією	-	-	-	-
Розрахунки з дебіторами	7168,0	7503	7570,0	1875,0	Заборгов. кредиторам	105,0	305,0	106,0	848,0
Векселі одержані	-	-	-	-	Векселі видані	-	-	-	-
Усього	8761,0	10459,0	11436,0	5258,0	Усього	105,0	305,0	106,0	848,0
Сальдо	-	-	-	-	Сальдо	8656,0	10154,0	11330,0	4410,0
Баланс	8761,0	10459,0	11436,0	5258,0	Баланс	8761,0	10459,0	11436,0	5258,0

Зазначимо, підприємство є платоспроможним протягом всього досліджуваного періоду, оскільки сальдо знаходиться в пасиві балансу, але розмір його скорочується. Підсумуємо – баланс ДП «Сучасні фінансові рішення» є ліквідним і платоспроможним.

Ділова активність підприємства залежить від наявності та ефективності використання оборотного капіталу сформованого за рахунок різних джерел і розміщеного в оборотні засоби підприємства. Проведемо оцінку оборотних активів здійснену в таблиці 2.7.

В цілому вартість оборотних активів зменшилась на 6423 тис. грн. (або на 48%), що свідчить про те, що керівництво підприємства не приділяє увагу вкладанню коштів в ліквідні активи. Зменшення вартості оборотних активів у досліджуваному періоді відбулось за рахунок зменшення всіх їх складових. Аналізуючи дані таблиці 2.7, можна сказати, що за період 2016-2017 роки найбільшу питому вагу в структурі оборотних активів займає дебіторська заборгованість за виданими авансами. На кінець 2017 р. на їх долю припало 56,3% усіх оборотних активів, тобто їх сума збільшилась на 200,0 тис. грн. В наступні роки ситуація кардинально змінюється – у 2018 і 2019 роках підприємство не має дебіторської заборгованості за виданими авансами, а найбільша питома вага у структурі оборотних активів грошових коштів та їх еквівалентів. Зростання грошових коштів з 1593,0 у 2013 р. до 3383,0 тис. грн. у 2019 р., тобто більш ніж у 2 рази, є позитивним моментом. Зазначимо, що ДП «Сучасні фінансові рішення» посилює роботу по ліквідації дебіторської заборгованості, а також по збільшенню грошових коштів. В 2016 році найбільшу питому вагу в структурі оборотних активів займали високоліквідні активи: дебіторська заборгованість за виданими авансами (52,76%) та незавершене виробництво (31,96%), а в 2019 році – дебіторська заборгованість за виданими авансами взагалі відсутня. Найбільшу питому вагу займають грошові кошти та їх еквіваленти (48,6%) і незавершене виробництво (18,4%). Це свідчить про те, що ДП «Сучасні фінансові рішення» у 2019 році порівняно з 2016 роком вкладає свій капітал у більш ліквідні активи.

Аналіз ділової активності дозволяє проаналізувати ефективність основної діяльності підприємства, що характеризується швидкістю обертання оборотних активів підприємства. Аналіз здійснюється за допомогою коефіцієнтів оборотності.

Аналіз оборотності оборотних коштів підприємства проведемо за допомогою даних таблиці 2.8. Чим швидше обертаються ресурси підприємства, тим менший обсяг їх потрібен для здійснення операційної діяльності і тим ефективніше діяльність підприємства. Виходячи з наведених у таблиці даних, можна сказати, що тривалість обороту оборотних активів скоротилась з 655,5 дня у 2016 р. до 529,4 дня у 2019 р. Це призвело до зростання коефіцієнта оборотних активів. На зміну оборотності оборотних коштів впливають 2 фактори: зміна обсягу виручки від реалізації продукції; зміна середнього залишку оборотних засобів. У процесі аналізу цього питання слід обов'язково порівняти темпи збільшення обсягу продажу з темпами збільшення виробничих запасів. Якщо темпи зростання обсягу продажу будуть вищими за темпи зростання виробничих запасів, це завжди свідчатиме про добрий фінансовий стан підприємства.

Чистий дохід від реалізації продукції за досліджуваній період зменшився на 38,17%, а середньорічні залишки виробничих запасів зросли в 5,6 рази що свідчить про погіршення ефективності використання оборотних активів.

Поточні зобов'язання включають короткострокові кредити банків, поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, короткострокові векселі та інші короткострокові боргові зобов'язання емітовані підприємством, комерційні кредити та кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги, поточну заборгованість за розрахунками з одержаних авансів, з бюджетом, з позабюджетних платежів, зі страхування, з оплати праці, з учасниками, інші поточні зобов'язання. У складі поточних зобов'язань підприємства частина коштів отримана на умовах позики (короткострокові банківські та комерційні кредити, боргові цінні папери, емітовані підприємством), а частина – на безоплатній основі (кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, за розрахунками з одержаних авансів, з бюджетом, з оплати праці тощо).

Таблиця 2.8.

Аналіз оборотності оборотних коштів

Показники	Роки				Абсолютне відхилення				Темп зростання, %			
	2016	2017	2018	2019	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р
Середньорічні залишки обігових коштів, тис. грн.	12809,5	12947,5	9187,5	6401,5	138	-3760,0	-2786,0	-6408,0	101,1	70,9	69,7	50,0
Середньорічні залишки запасів, тис. грн.	289,5	3337,5	1810,5	1625,0	3048	-1527,5	-185,5	1335,5	1152,8	54,2	89,7	в 5,6 раза
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	8730,0	8629,5	7853,0	6851,5	-100,5	-776,5	-1001,5	-1878,5	98,8	91,0	87,2	78,5
Середня величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	7114,5	7435,5	3528,0	1152,0	321,0	-3907,5	-2376,0	-5962,5	104,5	47,4	32,6	16,2
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	7035,0	2684	4323,0	4350,0	-43,51	1639,0	27,0	-2685,0	38,1	161,0	100,6	61,83
Одноденна виручка, тис. грн.	19,5	7,45	12,01	12,08	-12,05	4,56	0,07	-7,42	38,2	161,2	100,6	61,9
Коефіцієнт оборотності:												
- оборотних активів	0,55	0,21	0,47	0,68	-0,34	0,26	0,21	0,13	38,2	223,8	144,7	123,6
- запасів	24,30	0,8	2,39	2,68	-23,5	1,59	0,29	-21,62	3,29	2,99	112,1	11,0
- основних засобів	0,81	0,31	0,55	0,63	-0,50	0,24	0,08	-0,18	38,3	183,3	114,5	77,8
- дебіторської заборгованості	0,99	0,36	1,22	3,78	-0,63	0,86	2,56	2,79	36,4	338,9	309,8	381,8
Термін одного обороту оборотних активів, дні	655,5	1714,3	765,9	529,4	1058,8	-948,4	-236,5	-126,1	261,5	44,7	69,1	80,8
Строк погашення дебіторської заборгованості (період інкасації), дні	364,1	1000,0	293,7	95,2	635,9	-706,3	-198,5	-268,9	274,6	29,4	32,4	26,1
Коефіцієнт завантаження коштів в обороті	1,82	4,76	2,12	1,47	2,94	-2,64	-0,65	-0,35	261,5	44,5	69,3	80,8

З одного боку, наявність таких коштів зменшує витрати на фінансування оборотних активів і є вигідною для підприємства, а з другого – свідчить про проблеми у фінансово-господарській діяльності підприємства, особливо якщо це заборгованість по сплаті податків чи внесків до позабюджетних фондів. Погашаються поточні зобов'язання за рахунок поточних активів (грошові кошти та інші ресурси, щодо яких можна вважати, що вони будуть перетворені на грошові кошти чи використані протягом року з дати складання Балансу, або протягом нормального операційного циклу – із двох термінів вибирають триваліший) [5].

Структура зобов'язань підприємства відображує значною мірою як поточний фінансовий стан підприємства, так і стан ринку позикового капіталу. Тому при аналізі зобов'язань підприємства та оцінці його фінансового стану потрібно відокремлювати і виділяти позитивні та негативні чинники у формуванні ресурсів, які є наслідком діяльності підприємства та результатом управлінських рішень, а не обумовлені специфікою зовнішнього економічного середовища.

Поточні зобов'язання є джерелом зменшення робочого капіталу підприємства, тому потрібно детально їх проаналізувати (табл. 2.9).

Поточні зобов'язання ДП «Сучасні фінансові рішення» зросли з 105,0 тис. грн. в 2016 році до 848,0 тис. грн. в 2019 році. Таке суттєве зростання обсягів поточних зобов'язань є наслідком збільшення поточних зобов'язань підприємства з одержаних авансів. Значне зростання обсягів поточних зобов'язань в звітному періоді є негативним явищем для підприємства.

В 2016 році найбільшу питому вагу в структурі поточних зобов'язань займали інші поточні зобов'язання з оплати праці (44,76%) та інші поточні зобов'язання (29,52,0%). В 2019 році структура поточних зобов'язань підприємства кардинально змінилась. Так, найбільшу питому вагу займають зобов'язання по розрахунках з одержаних авансів (92,1%).

Оцінка поточних зобов'язань формується під впливом 3-х принципів бухгалтерського обліку: безперервності, обачності та історичної (фактичної) собівартості. На основі принципу безперервності, зобов'язання підприємства оцінюють, враховуючи припущення, що його діяльність триватиме й надалі. На основі принципу історичної (фактичної) собівартості ресурси підприємства оцінюються, враховуючи витрати на їх виробництво та придбання. Найважливішим є принцип обачності, що передбачає використання методів оцінки, які запобігають заниженню сум визнаних зобов'язань.

Згідно Концептуальної основи складання та подання фінансових звітів деякі зобов'язання можуть вимірюватися лише із застосуванням попередніх оцінок. Щоб визначити балансову вартість зобов'язань використовують такі види оцінок: історична собівартість зобов'язання, поточна вартість зобов'язання, вартість реалізації та теперішня вартість. Найчастіше суб'єкти господарювання використовують для складання фінансових звітів такий вид оцінки як історична собівартість, хоч вона поєднується з іншими видами оцінки.

Для оцінки руху поточних зобов'язань використовують коефіцієнти оборотності (табл. 2.10).

У 2019 році зріс розмір середньорічної поточної заборгованості (з 337,5 тис. грн. в 2016 році до 477,0 тис. грн. в 2019 році або на 26,4 %). Це свідчить про те що підприємство може потребувати додаткового залучення коштів.

Негативним фактом є значне зменшення коефіцієнта оборотності поточної кредиторської заборгованості з 20,84 до 9,1, або більш ніж у 2 рази. Внаслідок цього маємо зростання строк погашення кредиторської заборгованості з 17,3 дня до 39,5 дня. Дані свідчать про те, що підприємство потребує додаткових інвесторів для здійснення господарської діяльності.

Критерієм економічної ефективності діяльності підприємства є рентабельність. Це інтегральний показник який вказує на якість управлінських рішень, що стосуються фінансової, операційної та інвестиційної діяльності підприємства.

Таблиця 2.10

Оборотність поточних зобов'язань

Показники	Роки				Абсолютне відхилення				Темп зростання, %			
	2016	2017	2018	2019	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р
Чиста виручка від реалізації продукції, тис. грн.	7035,0	2684,0	4323,0	4350,0	-4351	1639,0	27,0	-2685,0	38,1	161,06	100,6	61,8
Середньорічна величина поточної заборгованості, тис. грн.	337,5	205,0	205,5	477,0	-132,5	0,5	271,5	99,5	60,7	100,24	232,1	126,4
Коефіцієнт оборотності поточної заборгованості	20,84	13,09	21,04	9,1	-7,75	7,95	-11,94	-11,74	62,8	160,73	43,3	43,7
Строк погашення кредиторської заборгованості, дні	17,3	27,5	17,1	39,5	10,2	-10,4	22,4	22,2	158,9	62,18	231,0	228,3

Аналізуючи фінансовий стан підприємства, слід дослідити і показники рентабельності (табл. 2.11).

Таблиця 2.11.

**Розрахунок показників рентабельності
ДП «Сучасні фінансові рішення»**

Показники	2016р	2017р	2018р	2019р	Абсолютні відхилення			
					2017-2016	2017-2016	2017-2016	2017-2016-
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Середній розмір майна	22441,5	21577,0	17040,5	13253,0	-864,5	-4536,5	-3787,5	-9188,5
Середній розмір власного капіталу	21278,0	21372,0	16835,0	12776,0	94,0	-4537,0	-4059,0	-8502,0
Середній розмір власного оборотного капіталу	11646,0	12742,5	8982,0	5924,0	1096,5	-3760,5	-3058,0	-5722,0
Середній розмір перманентного капіталу	21278,0	21372,0	16835,0	12776,0	94,0	-4537,0	-4059,0	-8502,0
Середній розмір авансованого капіталу	21278,0	21414,0	16891,5	13253,0	136,0	-4522,5	-3638,5	-8025,0
Середній розмір матеріальних оборотних активів	2472,0	3337,5	1810,5	1625,0	865,5	-1527,0	-185,5	-847,0
Середній розмір основних засобів	8730,0	8629,5	7853,0	6851,5	-100,5	-776,5	-1001,5	-1878,5
Вартість виробничих ресурсів	11202,0	11967,0	9663,5	8476,5	765,0	-2303,5	-1187,0	-2725,5
Витрати на оплату праці	2244,0	1314,0	1204,0	665,0	-930,0	-110,0	-539,0	-1579,0
Вартість господарських ресурсів	13446,0	13281,0	10867,5	11469,0	-165,0	-2413,5	601,5	-1977,0
Чиста виручка від реалізації	7035,0	2684,0	4323,0	4350,0	-4351,0	1639,0	27,0	-2685,0
Витрати	7171,0	2783,0	5397,0	5804,0	-4388,0	2614,0	407,0	-1367,0
Прибуток (збиток) до оподаткування	1704,0	-1516,0	-7558,0	-560,0	-3220,0	-6042,0	6998,0	-2264,0
Чистий прибуток (збиток)	1704,0	-1516,0	-7558,0	-560,0	-3220,0	-6042,0	6998,0	-2264,0
Рентабельність (збитковість), %:								
- продажу	24,22	-56,48	-174,83	-12,9	-80,70	-118,35	161,93	-37,12
- основних засобів	19,52	-17,57	-96,24	-8,2	-37,09	-78,68	88,04	-27,72
- оборотних активів	68,93	-45,42	-417,45	-34,5	-114,36	-372,03	382,95	-103,43
- виробничих ресурсів	15,21	-12,67	-78,21	-6,6	-27,88	-65,54	71,61	-21,81
- трудових ресурсів	75,94	-115,37	-627,74	-84,2	-191,31	-512,37	543,54	-160,14
- всіх ресурсів	12,67	-11,41	-69,55	-4,9	-24,09	-58,13	64,65	-17,57
- витрат	23,76	-54,47	-140,04	-9,6	-78,24	-85,57	130,44	-33,36
- активів	7,59	-7,03	-44,35	-4,2	-14,62	-37,32	40,15	-11,79
- власного капіталу	8,01	-7,09	-44,89	-4,4	-15,10	-37,80	40,49	-12,41

1	2	3	4	5	6	7	8	9
- власного оборотного капіталу	14,63	-11,90	-84,15	-9,4	-26,53	-72,25	74,75	-24,03
- перманентного капіталу	8,01	-7,09	-44,89	-4,4	-15,10	-37,80	40,49	-12,41
- авансованого капіталу	8,01	-7,08	-44,74	-4,2	-15,09	-37,66	40,54	-12,21

Бачимо, збитковість ДП «Сучасні фінансові рішення» – показники рентабельності від’ємні. Найгіршу динаміку збитковості підприємство має від використання трудових ресурсів, оборотних активів капіталу та продажу. Проте у 2019 році, спостерігаємо позитивні зрушення у динаміці рентабельності (збитковості).

2.3. Оцінка фінансової стійкості підприємства

В процесі функціонування, кожне підприємство має зберегти не лише стійкість свого становища, але й збалансувати внутрішні можливості із впливом зовнішнього середовища для досягнення стану нової якості, що дасть змогу розвиватися. Головною складовою загальної стійкості підприємства, безумовно, є фінансова стійкість, яка характеризує усталеність різних сторін його діяльності.

Підприємство також повинно володіти міцною структурою капіталу, уміти організувати його рух таким чином, щоб забезпечити перевищення доходів над витратами з метою збереження платоспроможності. Під структурою капіталу розуміють співвідношення між власними і позиковими джерелами, що використовується для довгострокового фінансування інвестиційної діяльності підприємства. Важливо звертати увагу і на частку короткострокових зобов’язань, адже вони безпосередньо впливають на стійкість фінансового стану підприємства. Найбільш суттєво впливають такі: темпи зростання обороту та прибутковості підприємства; податковий тягар; загроза поглинання підприємства; стан ринку капіталу; структура активів компанії; потреба у фінансуванні масштабних нових проєктів; прийнятний рівень ризику. Проведемо аналіз динаміки та структури капіталу підприємства (табл. 2.12 та 2.13).

Таблиця 2.12

Динаміка капіталу ДП «Сучасні фінансові рішення»

Показник	Роки				Абсолютне відхилення				Темп зростання, %			
	2016	2017	2018	2019	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р
1. Власний капітал	22130,0	20614,0	13056,0	12496,0	-1516,0	-7578,0	-560,0	-9634,0	93,1	63,3	95,7	60,6
- статутний капітал	16171,0	16171,0	16171,0	16171,0	-	-	-	-	100,00	100,00	100,0	100,0
- резервний капітал	1704,0	1704,0	1704,0	1704,0	-	-	-	-	100,00	100,00	100,0	100,0
- нерозподілений прибуток	4255,0	2739,0	-4819,0	-5379,0	-1516,0	-7578,0	-560,0	-9634,0	64,4	x	x	x
2. Забезпечення наступних витрат і платежів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Позикові кошти	105,0	305,0	106,0	-	200,0	-199,0	-106,0	-105,0	290,5	34,7	x	x
3.2. Короткострокові зобов'язання	105,0	305,0	106,0	848,0	200,0	-199,0	742,0	743,0	290,5	34,7	в 8 раз	в 8 раз
- розрахунки з кредиторами	-	84,0	29,0	781,0	84,0	-55,0	752,0	781,0	-	34,5	в 27 раз	x
- поточні зобов'язання	74,0	207,0	74,0	66,0	133,0	-133,0	-8,0	-8,0	279,73	35,7	89,2	89,2
- інші короткострокові зобов'язання	31,0	14,0	3,0	1,0	17,0	-11,0	-2,0	-30,0	45,16	21,4	33,3	3,2
4. Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Валюта балансу	22235,0	20919,0	13162,0	13344,0	-1316,0	-7757,0	182,0	-8891,0	94,8	62,9	101,4	60,0

Таблиця 2.13

Структура капіталу ДП «Сучасні фінансові рішення»

Показник	Питома вага, %				Відхилення питомої ваги, п.п.			
	2016р	2017р	2018р	2019р	2017-2016	2018-2017	2019-2018	2019-2016
1. Власний капітал	99,53	98,5	99,19	93,6	-1,03	0,69	-5,6	-5,93
- статутний капітал	72,73	77,3	122,86	121,2	4,57	45,56	-1,7	48,47
- резервний капітал	7,66	8,14	12,95	12,8	0,48	4,81	-0,15	5,14
- нерозподілений прибуток	19,14	13,09	-36,62	-40,3	-6,05	-13,09	-3,68	-59,44
2. Забезпечення наступних витрат і платежів	-	-	-	-	0,00	0,00	-	-
3. Позикові кошти	0,47	1,46	0,81	-	0,99	-0,65	-0,81	-0,47
3.2. Короткострокові зобов'язання	0,47	1,46	0,81	6,4	0,99	-0,65	5,6	5,93
- розрахунки з кредиторами	-	0,40	0,22	5,8	0,40	-0,18	5,6	5,8
- поточні зобов'язання	0,33	0,99	0,56	0,6	0,66	-0,43	0,04	0,27
- інші короткострокові зобов'язання	0,14	0,07	0,02	0,01	-0,07	-0,05	-0,01	-0,13
4. Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-	-
Валюта балансу	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-

Власний капітал ДП «Сучасні фінансові рішення» має тенденцію до зменшення. Зменшення його, за досліджуваний період, становить 9634,0 тис. грн, або 39,4%. Зменшення обсягу власного капіталу відбулось за рахунок отримання непокритих збитків у звітному році – 5379,0 тис. грн. Статутний та резервний капітали не змінилися і становлять відповідно 16171,0 та 1704,0 тис. грн.

Оцінюючи структуру капіталу ДП «Сучасні фінансові рішення», слід зазначити що, за досліджуваний період, зменшується питома вага статутного капіталу з 99,53 % у 2016 році до 93,6 % у 2019 році.

Проведемо оцінку динаміки та структури джерел власного капіталу в таблиці 2.14, а показників ефективності використання в таблиці 2.15.

Згідно з розрахунками, розміри статутного та резервного капіталів залишаються незмінними. В останньому досліджуваному році, підприємство звітує про отриманий нерозподілений збиток в сумі 5379,0 тис. грн. Це стало наслідком зменшення обсягу власного капіталу та зростання збитків підприємства. Статутний капітал не збільшується так як його розмір зазначений в статутних документах

Фінансовий стан підприємства, значною мірою залежить від рівня та динаміки його робочого капіталу. Наявність у підприємства робочого капіталу означає не лише його здатність сплатити власні поточні борги, а й наявність можливостей для розширення діяльності та інвестувань.

Робочий капітал необхідний для підтримки фінансової стійкості підприємства, оскільки перевищення оборотних коштів над короткостроковими зобов'язаннями означає, що підприємство не тільки може погасити свої короткострокові зобов'язання, але і має резерви для розширення діяльності.

Оптимальна сума чистого оборотного капіталу залежить від особливостей діяльності компанії, зокрема від її масштабів, обсягів реалізації, швидкості оборотності матеріальних запасів і дебіторської заборгованості. Робочий капітал підприємства розраховують як в активі так і пасиві балансу

Таблиця 2.14

Динаміка та структура джерел власного капіталу ДП «Сучасні фінансові рішення»

Найменування показника	Роки				Абсолютне відхилення				Темп зростання, %			
	2016	2017	2018	2019	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р
Статутний капітал	16171,0	16171,0	16171,0	16171,0	-	-	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Резервний капітал	1704,0	1704,0	1704,0	1704,0	-	-	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	4255,0	2739,0	(4819,0)	(5379,0)	-1516,0	-7558,0	560,0	-9634,0	64,4	x	111,6	x
Усього	22130,0	20614,0	13056,0	12496,0	-1516,0	-7558,0	-560,0	-9634,0	91,3	63,3	95,7	56,5
Питома вага, %												
Статутний капітал	73,07	78,4	-	-	5,33	-	-	-73,07	x	x	x	x
Резервний капітал	7,70	8,3	13,05	13,6	0,6	4,75	0,55	5,9	x	x	x	x
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	19,23	13,3	36,9	43,0	-5,93	23,6	6,1	23,77	x	x	x	x
Усього	100,00	100,00	100,00	100,00	x	x	x	x	x	x	x	x

Таблиця 2.15

Показники ефективності використання власного капіталу підприємства

Показники	Роки				Абсолютне відхилення				Темп зростання, %			
	2016	2017	2018	2019	2017- 2016	2018- 2017	2019- 2018	2019- 2016	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2016
Середня величина власного капіталу, тис. грн.	21278,0	21372,0	16835,0	12776,0	94,0	-4537,0	-4059,0	-8502,0	100,5	78,8	75,9	60,0
Чиста виручка від реалізації продукції, тис. грн.	7035,0	2684,0	4323,0	4350	-4351	1639	27,0	-2685,0	38,1	161,06	100,62	61,83
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	1704,0	-1516,0	-7558,0	-560	-3220	-12117	6998,0	-2264,0	x	498,5	7,4	x
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,33	0,12	0,26	0,34	-0,21	0,14	0,08	0,01	36,4	216,7	130,8	103,0
Термін одного обороту, дні	1088,9	3000,0	1440,0	1058,8	1911,1	-1560,0	-381,2	-30,1	275,5	48,0	73,5	97,2
Рентабельність власного капіталу, %	8,0	-	-	-	-8,0	-	-	-	x	x	x	x

Розрахунок робочого капіталу проводять двома методами: 1-й – метод «зверху» - розрахунок здійснюється в пасиві балансу підприємства; 2-й – метод «знизу» - в активі балансу, обчислення робочого капіталу за даними методами здійснено в таблицях 2.16 та 2.17 відповідно.

Якщо в 2016 році робочий капітал ДП «Сучасні фінансові рішення» становив 13268,0 тис. грн., то до кінця 2019 року він зменшився до 6102,0 тис. грн., або більш ніж у 2 рази. Однак, слід відмітити зростання обсягу робочого капіталу у 2019 році порівняно з 2018 на 6,2 %.

Розрахунок показників, що характеризують ефективність робочого та чистого робочого капіталу здійснено в таблиці 2.18. На фінансовий стан підприємства негативно впливає як нестача, так і надлишок робочого капіталу, перевищення робочого капіталу над ресурсами говорить про неефективне їх використання підприємством.

Робочий і чистий робочий капітали у звітному періоді становлять 6102,0 тис. грн., що більш ніж в 2 рази менше, ніж у 2016 році. Це означає, що підприємство суттєво зменшило фінансування витрат своїми коштами і потребує залучення капіталу ззовні.

Спостерігається тенденція до зменшення робочого капіталу, за виключенням збільшення його вартості у 2019 році порівняно з 2018 роком на 355,0 тис. грн.

Далі необхідно провести аналіз ефективності використання робочого капіталу (табл. 2.18).

Оборотність чистого робочого капіталу зросла з 0,53 обертів в 2016 році до 0,71 обороти в 2019 році. Це призвело до зменшення тривалості обороту чистого робочого капіталу з 679 днів на початок досліджуваного періоду до 504,99 днів на кінець 2019 року.

Таблиця 2.16

Розрахунок робочого капіталу за методом «зверху»

Показники	Роки				Абсолютне відхилення				Темп зростання, %			
	2016	2017	2018	2019	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р
Власний капітал	22130,0	20614	13056,0	12496,0	-1516	-7578,0	-560,0	-9634,0	93,1	63,3	95,7	60,6
Забезпечення майбутніх витрат та платежів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Довгострокові зобов'язання	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Необоротні активи	8862,0	8397,0	7309,0	6394,0	-465,0	-1088,0	-915,0	-2468,0	94,7	87,04	87,5	72,1
Робочий капітал	13268,0	12217,0	5747,0	6102,0	-1051,0	-6470,0	355,0	-7166,0	92,08	47,04	106,2	46,0

Таблиця 2.17

Розрахунок робочого капіталу за методом «знизу»

Показники	Роки				Абсолютне відхилення				Темп зростання, %			
	2016	2017	2018	2019	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р
Оборотні активи	13373,0	12522,0	5853,0	6950,0	-851	-6669,0	1097,0	-6423,0	93,6	46,7	118,7	52,0
Витрати майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поточні зобов'язання	105,0	305,0	106,0	848,0	200,0	199,0	742,0	743,0	2,9	34,7	в 8 раз	в 8 раз
Робочий капітал	13268,0	12217,8	5747,0	6102,0	-1051,0	-6470,0	355,0	-7166,0	92,08	47,04	106,2	46,0

Динаміка зростання коефіцієнта оборотності робочого капіталу та чистого робочого капіталу одна, якщо порівнювати зазначені показники з попереднім 2018 роком, то ситуація дещо погіршилась.

Слід наголосити, що за умов ринкової економіки, аналізуючи саму тільки оборотність робочого капіталу, не можна дати однозначної відповіді щодо її прискорення або сповільнення. Для цього необхідно знати конкретну виробничу ситуацію. Так, інколи високий показник оборотності може свідчити про недостатність товарно-матеріальних запасів, що надалі гальмуватиме розвиток бізнесу, а низький показник оборотності інколи є виправданим, наприклад, коли очікується підвищення цін на сировину й напівфабрикати. Для моніторингу раціональної структури й оптимізації робочого капіталу та оцінювання його ефективності застосовується низка коефіцієнтних індикаторів – коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт співвідношення робочого капіталу і доходів, коефіцієнт накладних видатків, рентабельність реалізації, період погашення дебіторської заборгованості та інші показники рентабельності робочого капіталу.

Як показують розрахунки, внаслідок збитковості підприємства, маємо збитковість робочого капіталу за період 2017 – 2019 років. Однак, бачимо позитивну тенденцію до зменшення збитковості звітного року у порівнянні з 2018 та 2017 роками. Одноденна виручка зменшилась з 19,5 тис. грн. в 2016 році до 12,08 тис. грн. в 2019 році, що свідчить про значне зниження темпів реалізації продукції.

Показники рентабельності є важливими характеристиками факторного середовища формування прибутку (та доходу) підприємства. З цієї причини вони є обов'язковими елементами порівняного аналізу та оцінки фінансового стану підприємства. За певних умов підприємству вигідно використовувати позичені активи, оскільки при цьому підвищується рентабельність власного капіталу, а власники, тимчасово використовуючи позичені кошти, можуть швидше реалізовувати свої цілі. Для того, щоб виключити ризик при використанні позикових коштів, необхідно зробити прогноз рентабельності активів підприємства та можливих фінансових витрат на обслуговування зобов'язань.

Переважна більшість підприємств здійснює свою діяльність за участі позикового капіталу. Ефект від залучення позикового капіталу в господарську діяльність виникає в тих випадках, коли рентабельність активів підприємства вище кредитного відсотка (фінансових витрат по обслуговуванню зобов'язань). Залучений капіталу підприємства, його динаміку і структуру показано і проаналізовано в таблиці 2.19.

Доцільність та ефективність залучення позикових коштів оцінюється шляхом розрахунку показників вартості залучення різних видів позикових засобів. Оцінка вартості залучення позикового капіталу проводиться в розрізі його різних форм, що залучається підприємством із зовнішніх і внутрішніх джерел.

Результати такої оцінки є основою розробки управлінських рішень щодо вибору альтернативних джерел залучення позикових засобів, що забезпечують задоволення потреб підприємства в позиковому капіталі.

Як бачимо з наведених даних у табл. 2.19 позиковий капітал суттєво зріс – на 743,0 тис. грн. за рахунок збільшення у 8 разів розрахунків з кредиторами. Відсутні зрушення у питомій вазі позикових коштів .

Вважаємо, що хоча кредиторська заборгованість оцінюється як джерело короткострокового залучення грошових коштів, не можна керуватися принципом «чим більше, тим краще». Накопичені прострочені борги кредиторам загрожують несправному платникові втратою довіри постачальників і підрядників, банків, інвесторів і, в остаточному підсумку, загрожують банкрутством. У ряді випадків підприємству необхідно піти на зменшення заборгованості з метою скорочення витрат по обслуговуванню борга.

За допомогою методів аналізу підприємству необхідно визначити власний поріг припустимої заборгованості. Вважається, що оптимальне співвідношення власних і залучених коштів, так званий золотий перетин балансу, повинно перебувати в пропорції 60:40 або 70:30

Проаналізуємо абсолютні та відносні показники фінансової стійкості підприємства (відповідно таблиці 2.20 та 2.21).

Таблиця 2.19

Динаміка та структура позикового капіталу ДП «Сучасні фінансові рішення»

Найменування показника	Роки				Абсолютне відхилення				Темп зростання, %			
	2016	2017	2018	2019	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р	2017р від 2016р	2018р від 2017р	2019р від 2018р	2019р від 2016р
Забезпечення наступних витрат і платежів	-	-	-		-	-			-	-		
Позикові кошти	105,0	305,0	106,0	848,0	200,0	-199,0	742,0	743,0	290,5	34,7	8 разів	Більш ніж 8 разів
Короткострокові зобов'язання	105,0	305,0	106,0	848,0	200,0	-199,0	742,0	743,0	290,5	34,7	8 разів	Більш ніж 8 разів
- розрахунки з кредиторами	-	84,0	29,0	781,0	84,0	-55,0	752,0	781,0	-	34,5	2693,1	-
- поточні зобов'язання	74,0	207,0	74,0	66,0	133,0	-133,0	-8,0	-8,0	279,73	35,7	89,2	89,2
- інші короткострокові зобов'язання	31,0	14,0	3,0	1,0	17,0	-11,0	-2,0	-30,0	45,16	21,4	33,3	3,2
Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього	105,0	305,0	106,0	848,0	200,0	-199,0	742,0	743,0	290,47	34,7	8 разів	Більш ніж 8 разів
Питома вага, %												
Забезпечення наступних витрат і платежів	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x
Позикові кошти	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-	x	x	x	x
Короткострокові зобов'язання	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-	x	x	x	x
Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x
Всього	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-	x	x	x	x

Таблиця 2.20

Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості ДП «Сучасні фінансові рішення»

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019р.	Абсолютне відхилення			
					2017р. від 2016 р.	2018р. від 2017 р.	2019 р. від 2018 р.	2019 р. від 2016р.
Наявність власного оборотного капіталу	13268,0	12217,0	5747,0	6102,0	-1051,0	-6470,0	355,0	-7166,0
Наявність власного оборотного капіталу, довгострокових кредитів та позик для формування запасів	13373,0	12522,0	5853,0	6950,0	-851,0	-6669,0	1097,0	-6423,0
Наявність власного оборотного капіталу, довгострокових, короткострокових кредитів та позик для формування запасів	13373,0	12522,0	5853,0	6950,0	-851,0	-6669,0	1097,0	-6423,0
Запаси	247,0	191,0	280,0	414,0	-56,0	89,0	134,0	167,0
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу для формування запасів Е1,	13021,0	12026,0	5467,0	5688,0	-995,0	-6559,0	221,0	-7333,0
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу, довгострокових кредитів та позик для формування запасів Е2,	13126,0	12331,0	5553,0	6536,0	-795,0	-6778,0	983,0	-6590,0
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу, довгострокових, короткострокових кредитів та позик для формування запасів Е3	13126,0	12331,0	5553,0	6536,0	-795,0	-6778,0	983,0	-6590,0
Запас стійкості фінансового стану, днів	671,7	1653,9	462,4	540,9	982,2	-1191,5	78,5	-130,8
Надлишок (+) нестача (-) джерел фінансування на 1 грн. запасів, грн.	53,14	64,6	19,8	15,8	11,46	-44,8	-4,0	-37,3

Система показників фінансової стійкості свідчить про те, що ДП «Сучасні фінансові рішення» економічно незалежне але його фінансова залежність від зовнішніх джерел фінансування знижується до 2018 року і дещо зростає у 2019 році порівняно з 2018 роком. Так, розрахунок абсолютних показників фінансової стійкості (табл. 2.19) свідчить про те, що підприємство має абсолютну фінансову стійкість – $E1, E2, E3 > 0$. Цей тип фінансової стійкості характеризується тим, що підприємство має високий рівень фінансової незалежності. Приблизно 80% майна формується за рахунок власних засобів. Підприємством не використовуються довгострокові позикові кошти, але на жаль, розширення виробництва, яке можливе за рахунок власних ресурсів не здійснюється.

Таблиця 2.21

**Аналіз відносних показників фінансової стійкості
ДП «Сучасні фінансові рішення»**

Показник	Нормативне значення	2016	2017	2018	2019	2017 до 2016	2018 до 2017	2019 до 2018	2019 до 2016
Коефіцієнт забезпечення матеріальних запасів власними коштами	$\geq 0,1$	2,88	5,92	3,68	3,61	+3,04	-2,24	-0,07	0,73
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	≥ 1	0,60	0,59	0,44	0,49	-0,01	-0,15	-0,15	-0,16
Стабільність структури оборотних коштів	$\geq 0,5$	0,99	0,97	0,98	0,88	-0,02	+0,01	-0,10	-0,11
Індекс постійного активу	$\geq 0,1$	0,40	0,41	0,60	0,51	+0,01	+0,19	-0,09	0,11
Коефіцієнт накопичення амортизації	$<$	0,22	0,29	0,37	0,32	+0,07	+0,08	-0,05	0,10
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	$\geq 0,5$	0,40	0,40	0,55	0,48	-	+0,15	-0,07	0,08

Щодо розрахунків відносних показників, відзначимо як негатив, що до 2018 року зростає коефіцієнт накопичення амортизації, і несуттєво зменшується у звітному році. До 2018 року підприємство не відчуває нестачі оборотних активів для здійснення господарсько-фінансової діяльності. А вже у 2018 році цей показник знижується. Основою для такого твердження є розмір та тенденція зміни коефіцієнту реальної вартості основних засобів і запасів у валюті балансу у порівнянні з аналогічними значеннями коефіцієнта реальної вартості основних засобів. Основну частку у загальному розмірі капіталу підприємства займає власний капітал. Позиковий капітал сформований повністю за рахунок наявності поточних зобов'язань за розрахунками.

Таким чином, у ДП «Сучасні фінансові рішення» спостерігаємо абсолютну фінансову стійкість, яка характеризується високою платоспроможністю і воно не залежить від кредитів. За цього типу стійкості запаси і витрати менше суми власного оборотного капіталу та кредитів банку під товарно-матеріальні цінності. Таку ситуацію навряд чи можна розглядати як ідеальну, оскільки це означає, що керівництво підприємства не вміє, не бажає, або не має можливості використовувати зовнішні джерела коштів.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ДП «СУЧАСНІ ФІНАНСОВІ РІШЕННЯ»

3.1. Використання внутрішніх і зовнішніх резервів фінансової стійкості підприємства

З метою покращення фінансової стійкості підприємства необхідно використовувати як внутрішні, так і зовнішні резерви. Перш за все слід збільшувати частку власного капіталу. Статутний та додатковий капітал дає змогу організовувати процес виробництва продукції, застосовувати прогресивні технології, висококваліфіковану робочу силу, посилити власні позиції на ринку. Наявність нерозподіленого прибутку може розглядатися як джерело поповнення оборотних засобів і зниження рівня поточної кредиторської заборгованості.

Розмір власного капіталу забезпечує довіру партнерів підприємства, що визначає можливість отримати від них фінансові вкладення у разі необхідності для усунення дій несприятливих факторів. Якщо обсяг власного капіталу невеликий, то кредитори мають певний підприємницький ризик. Власний капітал відіграє роль «буферу», захищає підприємство від банкрутства. Ключ до фінансової стійкості і надійності підприємства – це оптимальне співвідношення між власним капіталом і його зобов'язаннями. Чим активніше підприємство використовує залучений капітал, тим більше у нього потенційних можливостей отримати прибуток. Фінансова стійкість підприємства може бути відновлена шляхом поповнення джерел формування запасів (збільшення кредитів, позик), оптимізації їх структури, обґрунтованого зниження рівня запасів тощо.

Як показали результати проведених досліджень ДП «Сучасні фінансові рішення» має оптимізувати фінансову стійкість. Підприємство повинно проводити наступальну тактику, для якої характерне застосування не стільки оперативних, скільки стратегічних факторів. У цьому випадку поряд з

ощадливими, ресурсозберігаючими заходами проводяться активний маркетинг, вивчення і завоювання нових ринків збуту, політика більш високих цін, збільшення витрат на удосконалення виробництва за рахунок його модернізації, відновлення основних фондів, впровадження перспективних технологій.

Відповідно до нової стратегії переглядаються виробничі програми, маркетингова концепція все у більшому ступені націлюється на зміцнення позицій підприємства на існуючих і завоювання нових сегментів ринку, обновляється номенклатура продукції, що випускається. Усе це знаходить висвітлення в розроблювальній концепції фінансового, виробничого і кадрового оздоровлення і відповідно до неї розробляються фінансова, маркетингова, технічна й інвестиційна програми, що дозволяють знайти шлях до фінансового благополуччя підприємства. Велику допомогу у виявленні резервів поліпшення фінансової стійкості підприємства дає маркетинговий аналіз із вивчення попиту і пропозиції, ринків збуту і формуванню на цій основі оптимального асортименту і структури виробництва продукції.

Можливості стабільного ефективного розвитку ДП «Сучасні фінансові рішення» і надалі значною мірою залежать від наявності умов для організації розробки і впровадження інновацій. Вітчизняний і закордонний досвід свідчить про те, що найбільшого успіху домагаються підприємства, на яких створені групи перспективного розвитку, приділяється належна увага всім етапам розробки і впровадження нововведень, відпрацьована система ресурсного і організаційно-правового, забезпечення співробітників підприємства і сторонніх фахівців, що беруть участь у виконанні цих робіт. Сучасний стан фінансового ринку країни обумовлює прийняття керівником підприємства до реалізації інвестиційних проектів з високим рівнем рентабельності, строк окупності яких не перевищує півтора-двох років.

Серед інших оперативних заходів слід зазначити цінову політику підприємства. На даний момент значний ефект може принести демпінгова цінова політика, спрямована на витиснення конкурентів. Але таку тактику підприємство не може застосовувати довго, тому що це пов'язано зі значними витратами. Однак

розширення ринку збуту за рахунок захоплення ніш, що звільнилися, дозволить збільшити програму випуску продукції, завантажити устаткування і вийти на проектні інвестиції. Максимальне використання наявних ресурсів дозволить одержати необхідну економію в масштабі виробництва і надалі підтримувати витрати виробництва на досить низькому рівні, що згладить неминуче зворотне підвищення цін. Економічним службам доцільно періодично проводити аналіз структури витрат, роблячи порівняння з різного роду базовими даними і вивчаючи природу відхилень від них. Керівництву підприємства слід розглянути й усунути причини виникнення перевитрат фінансових ресурсів на управлінські й комерційні витрати; виділити в складі структурних підрозділів і структурних одиниць підприємства центри витрат і центри відповідальності; впровадити на підприємстві облік витрат у розрізі центрів відповідальності, центрів витрат і окремих груп товарної продукції.

Необхідно здійснювати постійний оперативний контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. Для підприємства було би краще, якщо б період обороту кредиторської заборгованості переважав над періодом обороту дебіторської, оскільки кредиторська заборгованість розглядається як одне із джерел необхідних ресурсів. Пропонується своєчасно виявляти недопустимі види дебіторської і кредиторської заборгованості, до яких в першу чергу відносять прострочену заборгованість постачальникам і прострочену заборгованість покупцям понад трьох місяців, по платежам до бюджету тощо. Зменшення періоду обороту заборгованості призводить до зменшення тривалості операційного та фінансового циклів підприємства, що і повинно бути кінцевою метою вдосконалення розрахунків з контрагентами і контрагентів з підприємством. Слід брати до уваги можливість орієнтації на збільшення замовників для зменшення ризику несплати, який є значним при наявності монопольного замовника. При наявності простроченої заборгованості, а також в умовах високої інфляції будь-яка відстрочка платежу приводить до того, що підприємство реально отримує лише частину боргу. Необхідно визначати конкретний момент сповільнення оборотності дебіторської заборгованості шляхом

постійного моніторингу змін у політиці оплати рахунків з покупцями та замовниками; проводити постійну роботу з контрагентами з метою вчасної оплати ними їхніх зобов'язань; підвищити коефіцієнт оборотності коштів у дебіторській заборгованості. Важливим джерелом зміцнення фінансової стійкості підприємства є факторинг, тобто уступка банку чи факторинговій компанії права на затребування дебіторської заборгованості, за яким підприємство уступає банку свою вимогу до дебіторів як забезпечення повернення кредиту.

Значну роль при формуванні фінансової політики грає вибір амортизаційної політики. Підприємство може застосовувати метод прискореної амортизації, збільшуючи тим самим витрати, зробити переоцінку основних фондів з урахуванням ринкової вартості або по коефіцієнтах. Це знову вплине на витрати виробництва, на суму податку на майно, а отже і на рівні позареалізаційних витрат. Крім того, сума амортизації впливає і на оподатковуваний прибуток.

Одним з ефективних методів відновлення матеріально-технічної бази підприємства є лізинг, що не вимагає повної одноразової оплати орендованого майна і служить одним з видів інвестування. Використання прискореної амортизації за лізинговими операціями дозволяє оперативніше оновлювати обладнання і здійснювати технічне переозброєння виробництва. Використання оберненого лізингу (операція, яка передбачає продаж основних фондів лізинговій компанії з одночасним отриманням назад таких основних фондів в оперативний чи фінансовий лізинг) також буде сприяти оновленню обладнання підприємства.

З метою скорочення витрат і підвищення ефективності основного виробництва в окремих випадках доцільно відмовитися від деяких видів діяльності, що обслуговують основне виробництво (будівництво, ремонт, транспорт і т. ін.) і перейти до послуг спеціалізованих організацій.

Одним з основних і найбільш радикальних напрямів підвищення фінансової стійкості підприємства є пошук внутрішніх резервів збільшення прибутковості виробництва і досягнення беззбиткової роботи за рахунок більш повного використання виробничої потужності підприємства, підвищення якості і конкурентоспроможності продукції, зниження її собівартості, раціонального

використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, скорочення непродуктивних витрат і втрат. Основну увагу при цьому необхідно приділити питанням ресурсозбереження: впровадження прогресивних норм, нормативів і ресурсозберігаючих технологій, використанню вторинної сировини, організації діючого обліку і контролю за використанням ресурсів, вивченню і впровадженню передового досвіду в здійсненні режиму економії, матеріального і морального стимулювання працівників за економію ресурсів і скорочення непродуктивних витрат і втрат. Для систематизованого виявлення й узагальнення всіх видів втрат на підприємстві доцільно вести спеціальний реєстр втрат із класифікацією їх за певними групами: від браку; зниження якості продукції; незатребуваної продукції; втрати вигідних замовників, вигідних ринків збуту; неповного використання виробничої потужності підприємства; простоїв робочої сили, засобів праці, предметів праці і грошових ресурсів; перевитрати ресурсів на одиницю продукції порівняно з установленими нормами; псування і нестачі матеріалів та готової продукції; списання не повністю амортизованих основних засобів; сплата штрафних санкцій за порушення договірної дисципліни; списання незатребуваної і простроченої дебіторської заборгованості; залучення не вигідних джерел фінансування; невчасного введення в дію об'єктів капітального будівництва; стихійних лих; за виробництвами, що не дали продукції, і т. ін. Аналіз динаміки цих втрат і розробка заходів для усунення їх дозволять винайти додаткові резерви щодо досягнення фінансової стійкості підприємства на оптимальному рівні.

Отже, ДП «Сучасні фінансові рішення» має реальні можливості оптимізувати фінансову стійкість в майбутній своїй діяльності.

3.2. Розробка заходів забезпечення фінансової стійкості ДП «Сучасні фінансові рішення»

Стратегічним завданням забезпечення фінансової стійкості підприємства є фінансування лише ефективних бізнесових проектів, що дасть змогу нарощувати власний капітал завдяки отриманому прибутку.

Інновації в господарській діяльності дадуть можливість відмовитись від малоефективних чи взагалі збиткових виробничих і комерційних напрямів які ведуть до вихолощення власного капіталу і погіршення фінансової стійкості підприємства загалом.

Підприємство, яке розраховує тривалий час зберігати свій ринок, бути прибутковим і фінансово стійким повинно постійно оновлювати пропозицію. Оновлення пропозиції включає різноманітні заходи щодо розробки нових товарів: вдосконалення існуючих товарів, створення нових і розширення асортименту продукції.

Ми пропонуємо впровадження нового асортименту продукції – вишня консервована у власному соку. Передбачаємо забезпечення основною сировиною, адже підприємство розташоване в центрі Поділля, яке славиться садами як фермерськими, так і власними селянськими.

Строки надходження сировини на підприємство, орієнтовно, з 25 липня по 25 серпня.

Таблиця 3.1

Витрати на придбання обладнання

Назва і марка обладнання	Кількість одиниць	Ціна за одиницю, тис. грн.	Загальна вартість обладнання, тис. грн.
Елеватор "Гусяча шия"	1	180,00	180,00
Конвеєр А9-КТБ	2	135,50	270,00
Калібрувач А9-ККБ	1	190,00	190,00
Вентиляторна мийна машина КМТ	2	150,00	300,00
Конвеєр А9-ККТ-02	1	100,00	100,00
Наповнювач 1527	1	240,80	240,80
Наповнювач ДН-1	1	270,50	270,50
Пристрій А9-КР2Г	1	255,00	255,00
Електротельфер	1	195,00	195,00
Автоклав Б6-КА2-В2	1	290,00	290,00
Закачувальна машина Б4-КУТ-1	1	230,00	230,00
Лінія оформлення готової продукції	1	2000,00	2000,00
Просіювач для цукру "Бурат"	1	115,00	115,00
Елеватор "Норія"	1	95,00	95,00
Розчинник ХСР	1	52,00	52,00
Відцентровий насос	1	60,00	60,00
Варильний котел	1	190,50	190,50
Разом :	-	-	5033,80

Таблиця 3.2

Кошторис витрат на демонтаж застарілого обладнання

Назва і марка обладнання	Кількість одиниць	Первісна вартість одиниці обладнання, тис. грн.	Загальна вартість, тис. грн.	Знос		Залишкова вартість, тис. грн.	Демонтаж тис. грн.	Реалізація іншому підприємству тис. грн.
				%	сума, тис. грн.			
Наповнювач ДН-2-01-160-1	1	48,00	48,00	60	28,80	19,20	2,90	22,10
Парова плита КПП-1	1	37,50	37,50	65	24,37	13,13	2,25	15,38
Банкомийна машина СП-72	1	29,50	29,50	60	17,70	11,80	1,80	13,60
Ванни для миття банок	3	5,50	16,50	60	9,90	6,60	0,99	7,59
Виробничий стіл	4	5,80	23,20	60	13,92	9,28	1,39	10,67
Конвеєр	1	10,50	10,50	60	6,30	4,20	0,63	4,83
РАЗОМ:	-	-	165,2	-	100,99	64,21	9,96	74,17

Зведений кошторис капітальних витрат наведено в таблиці 3.3.

Таблиця 3,3

Зведений кошторис капітальних витрат

Статті витрат	Сума, тис. грн.
Нове обладнання	5033,80
Накладні витрати:	
- транспортні (15%)	755,07
- заготівельно-складські (5%)	251,70
- монтаж (12%)	604,06
Не передбачені витрати (1,5 %)	75,5
Виручка від реалізації обладнання	74,17
Разом:	6645,96

Після складання кошторису витрат на обладнання визначимо повну собівартість і ціну нового асортименту продукції. Для цього проведемо розрахунок виробничої програми по випуску компоту з вишень в натуральному виразі: годинна продуктивність, туб – 4,5; тривалість зміни в годинах – 8,0; змінна продуктивність, туб – 36,0; кількість змін за сезон – 61; виробіток за сезон, туб – 2196. Розрахуємо вартість сировини на одну тубу: вишня – норма витрат 190,5 кг, заготівельна ціна за 1 кг – 14,5 грн., затрати – 2762,25 грн.; цукор – норма витрат 58,60 кг, ціна 1 кг – 12,5грн., затрати – 732,50 грн.; лимонна кислота – норма

витрат 1,2 кг, ціна за 1 кг – 32,5грн., 39,0 грн.; разом – 3533,75 грн. Енергоресурси та вода. Норма витрат газу на 1 туб – 92 м³, вартість 1м³ – 6,90 грн., затрати газу на 1 туб – 634,80грн. Норма витрат електроенергії на 1туб – 45 кВт/год., тариф за 1 кВт/год – 2,80 грн., затрати електроенергії на 1 туб – 126,00 грн. Норма витрат пари на 1туб – 102 кг, ціна за 1 кг пари – 0,6 грн., затрати пари на 1 туб – 61,20 грн. Норма води на 1 туб – 26 м³, тариф за 1 м³ води – 14,2 грн., затрати води на 1 туб – 369,20 грн.

В таблиці 3.4 розрахуємо вартість тари на одну тубу компоту з вишень.

Таблиця 3.4

Розрахунок вартості тари

Назва тари і пакувальних матеріалів	Норма витрат на 1 туб., шт.	Ціна за одиницю, грн.	Затрати на 1 туб, грн.
Банки 2-82-800	452	5,0	2260,00
Кришки	447	0,6	268,20
Етикетки	453	0,20	90,60
Короба	38	11,00	418,00
Ярлики	40	0,10	4,00
Разом:	-	-	3040,80

Розрахуємо основну зарплату виробничих робочих (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Розрахунок основної зарплати виробничих робітників

Класифікація операцій	Розряд	Явочний склад в зміну, чол. чол.	Відпрацьовано змін	Денна тарифна ставка, грн.	Тарифна зарплата, тис. грн.
1	2	3	4	5	6
Вишня калібрування	4	1	61	290,85	17,74
Миття	3	1	61	218,50	13,33
Відрив плодоніжок	3	1	61	218,50	13,33
Інспекція	3	4	244	218,50	53,33
Ополіскування	4	1	61	290,85	17,74
Фасування	5	1	61	220,40	13,44
Підготовка сиропу	3	1	61	188,50	11,50
Заливка	5	1	61	270,40	16,49
Герметизація	5	1	61	270,40	16,49
Стерилізація	6	1	61	315,20	19,23
Складські операції	3	3	183	188,50	34,49
Підготовка тари	3	2	122	188,50	22,99
Підготовка кришок	3	1	61	188,50	11,50
Разом:	-	19	-	-	261,60

Доплати (25 %) $261,60 \times 0,25 = 65,40$ тис. грн.

Основна зарплата $261,60 + 65,40 = 327,00$ тис. грн.

Додаткова зарплата (30%) $327,00 \times 0,3 = 98,10$ тис. грн.

Фонд зарплати $327,00 + 98,10 = 425,10$ тис. грн.

Зарплата на 1 туб $425,10 : 2196 = 193,5$ грн.

Розрахуємо собівартість 1 туби сливового компоту (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Калькуляція собівартості продукції

Статті затрат	Витрати на 1 туб, грн.
1	2
1. Сировина	3533,75
2. Паливо на технологічні потреби	634,80
3. Електроенергія на технологічні потреби	126,00
4. Пара на технологічні потреби	61,20
5. Вода на технологічні потреби	369,20
6. Тара і пакувальні матеріали	3040,80
7. Заробітна плата основних робітників	193,50
8. Єдиний соціальний внесок (22%)	42,57
9. Витрати на освоєння виробництва (125%)	241,87
10. Витрати на утримання, експлуатацію обладнання (160%)	309,60
11. Цехові витрати (180%)	348,30
12. Загальногосподарські витрати (220%)	425,70
13. Виробнича собівартість	9327,29
14. Позавиробничі витрати (15%)	1399,09
15. Повна собівартість	10726,38

Розрахуємо відпускну ціну на одну тубу. При 12-відсотковому плановому прибутку від реалізації, сума прибутку буде становити 1287,16 грн. Звідси відпускну ціну без ПДВ за 1 тубу (С+П) буде становити 12013,84 грн. Якщо за сезон буде випущено 2196 туб компоту, то грошова виручка без ПДВ досягне 26382,30 тис. грн.

Аналізуючи всі проведені розрахунки по впровадженню нового асортименту продукції визначаємо економічну ефективність його впровадження (табл. 3.7). В результаті проведених розрахунків, можна зробити висновок, що здійснення реконструкції і впровадження нового асортименту «Вишня консервована» є

доцільним, про що свідчать показники економічної ефективності капітальних вкладень.

Таблиця 3.7

Економічна ефективність випуску

Найменування показників	Розрахунок
Грошова виручка, тис. грн. (ГВ)	26382,30
Загальний кошторис капітальних витрат, тис. грн.	6645,96
Повна собівартість виробленої продукції, тис. грн. (ПС)	$10,73 \times 2196 = 23563,08$
Затрати на 1 грн. виробленої продукції, грн. $З = ПС / ГВ$	$23563,08 / 26382,30 = 0,89$
Прибуток від реалізації виробленої продукції, тис. грн. $П = ГВ - ПС$	$26382,30 - 23563,08 = 2819,22$
Рентабельність продукції, % $Р = П/ПС \times 100$	$2819,22 / 23563,08 = 12,0$
Загальна ефективність капітальних вкладень, грн. $Е = П/К_3$	$2819,22 / 6645,96 = 0,42$

Впровадження даного виду продукції в кількості 2196 туб буде забезпечено всіма необхідними ресурсами. В результаті випуску цього асортименту продукції ДП «Сучасні фінансові рішення» зможе отримати прибуток у сумі 2819,22 тис. грн.

Задля підтвердження ефективності впливу нововведень на фінансову стійкість підприємства, слід скласти плановий баланс. Статті планового балансу прийнято класифікувати залежно від обсягів продажу на автоматично утворені і регульовані. До автоматично утворених відносять: необоротні активи (без довгострокових фінансових інвестицій); оборотні активи; витрати майбутніх періодів; поточні зобов'язання; доходи майбутніх періодів. Звідси регульовані статті – це: довгострокові фінансові інвестиції; власний капітал (за виключенням нерозподіленого прибутку); нерозподілений прибуток (непокриті збитки), які утворилися за рахунок додавання доповнення до нерозподіленого прибутку із звіту про фінансові результати; забезпечення наступних витрат і платежів; довгострокові зобов'язання. Варто зауважити, що вказана класифікація не є стандартною та може зазнавати змін відповідно до певної ситуації.

Саме регульовані статті використовують при розподілі додатково необхідних фондів, які визначають потребу у джерелах фінансування або їх

надлишок на дату складання прогнозованого балансу. Для цього необхідно порівняти валюту активу і пасиву прогнозованого балансу, яка майже завжди не буде тотожною. Якщо у плановому балансі вартість майна підприємства перевищує вартість капіталу ($A > П$), то ця сума свідчить про додаткову потребу у фінансуванні за рахунок збільшення або власного капіталу, або залучення довгострокових, короткострокових зобов'язань. Якщо ж ДНФ має від'ємне значення ($A < П$), то у проектованому балансі збільшують статті, у першу чергу, оборотних активів. Зазвичай, коригування підлягають суми за статтею «грошові кошти та їх еквіваленти». Плановий баланс підприємства станом на кінець 2020 року представлено у таблиці 3.8.

Таблиця 3.8

План балансу ДП «Сучасні фінансові рішення» на 2020 р., тис. грн.

Статті	На початок планового періоду	На кінець планового періоду	Абсолютні відхилення	Темп зростання, %
1	2	3	4	5
Необоротні активи	6394,0	6394,0	-	100,0
Виробничі запаси	1692,0	1997,7	305,7	118,1
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	660,0	785,4	125,4	119,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками	1215,0	3005,6	1790,6	247,4
Грошові кошти у національній валюті	3383,0	3728,0	345,0	110,2
Всього оборотні активи	6950,0	9769,22	2819,22	140,56
Баланс	13344,0	16163,22	2819,22	121,12
Статутний капітал	16171,0	16171,0	-	100,0
Резервний капітал	1704,0	1704,0	-	100,0
Нерозподілений прибуток (непокріті збитки)	(5349,0)	(2877,33)	2471,67	53,3
Всього власний капітал	12496,0	14967,67	2471,67	119,0
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	781,0	1014,8	233,8	129,9
розрахунками з бюджетом	17,0	35,22	18,22	207,2
розрахунками зі страхування	10,0	19,8	9,8	198,0
розрахунками з оплати праці	39,0	59,5	20,5	152,6
Інші поточні зобов'язання	1,0	3,1	2,1	310,0
Всього поточні зобов'язання	848,0	1132,42	284,42	133,5
Баланс	13344,0	16163,22	2819,22	121,12

Згідно розрахунків вартість активів ДП «Сучасні фінансові рішення» зросте на 40,56% або на 2819,22 тис. грн. Вартість необоротних активів не зміниться,

оскільки підприємство останні роки значно скорочувало обсяги виробництва і не повністю використовує свої виробничі потужності. Вартість оборотних активів збільшиться на 2819,22 тис. грн. Обсяг власного капіталу зросте на 2471,67 тис. грн. (19,0%) за рахунок зменшення нерозподіленого збитку. Поточні зобов'язання зростуть на 33,5% і становитимуть на кінець 2020 року 1132,42 тис. грн.

3.3. Оцінка впливу запропонованих заходів на фінансову стійкість підприємства

Забезпечення фінансової стійкості підприємства на перспективу, потребує проведення попереднього контролю за допомогою аналізу показників, які її характеризують. Також для забезпечення стабільності функціонування підприємства важливим є аналіз з позиції прибутковості операційної діяльності у майбутньому періоді. Серед цих показників чільне місце належить динаміці та структурі капіталу та розрахуку робочого капіталу ДП «Сучасні фінансові рішення». Проаналізуємо ці показники за 2019 і 2020 роки у відповідних таблицях 3.9 – 3.12.

Таблиця 3.9

Аналіз динаміки капіталу ДП «Сучасні фінансові рішення»

Показник	2019 р.	2020 р.	Абсолютні відхилення	Темп зростання, %
1. Власний капітал	12496,0	14967,67	2471,67	119,0
- статутний капітал	16171,0	16171,0	-	100,0
- резервний капітал	1704,0	1704,0	-	100,0
- непокриті збитки	(5349,0)	(2877,33)	2471,67	53,3
2. Забезпечення наступних витрат і платежів	-	-	-	-
3. Позикові кошти	848,0	1132,42	284,42	133,5
3.1. Короткострокові зобов'язання	848,0	1132,42	284,42	133,5
- розрахунки з кредиторами	781,0	1014,8	233,8	129,9
- поточні зобов'язання	67,0	117,62	50,62	175,6
- інші короткострокові зобов'язання	1,0	3,1	2,1	310,0
4. Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-
Валюта балансу	13344,0	16163,22	2819,22	121,12

Розрахунки таблиць 3.9. та 3.10. свідчать, що у 2020 році, як і у 2019 власний капітал складається з резервного і статутного капіталу, однак наявні непокриті збитки. Ми бачимо зростання суми власного капіталу за рахунок отримання прибутку у плановому періоді і зменшенню непокритих збитків на 2471,67 тис. грн., або на 42,7%.

Таблиця 3.10

Аналіз структури капіталу ДП «Сучасні фінансові рішення», %

Показник	2019 р.	2020 р.	Абсолютні відхилення
1. Власний капітал	93,6	92,9	-0,7
- статутний капітал	121,2	101,6	-19,6
- резервний капітал	12,8	10,7	-2,1
- непокриті збитки	40,1	19,3	-20,8
2. Забезпечення наступних витрат і платежів	-	-	-
3. Позикові кошти	6,4	7,1	0,7
3.2. Короткострокові зобов'язання	6,4	7,1	0,7
- розрахунки з кредиторами	5,9	6,4	0,5
- поточні зобов'язання	0,5	0,7	0,2
- інші короткострокові зобов'язання	0,007	0,02	0,013
Валюта балансу	100,0	100,0	x

Тоді як сума резервного і статутного капіталу є незмінною протягом досліджуваного періоду. Розмір власного капіталу у 2020 році зросте на 19,0%, питома вага його у валюті балансу майже не зміниться (-0,7%). Короткострокові зобов'язання на 33,5 % у порівнянні з 2019 роком. Це збільшення відбудеться за рахунок зростання поточних зобов'язань на 29,9% та інших короткострокових зобов'язань. Питома вага позикових коштів підприємства суттєвих змін не зазнає. Аналізуючи дані таблиці можна зробити висновок, що у 2020 році спостерігатиметься зростання власного капіталу, причому в основному за рахунок зменшення суми непокритих збитків, що забезпечить поступове зростання ефективності операційної діяльності плодоовочевого заводу.

Ліквідність підприємства характеризує робочий капітал, або чистий оборотний капітал. Робочий капітал необхідний для підтримки фінансової стійкості підприємства, оскільки перевищення оборотних коштів над короткостроковими зобов'язаннями означає, що підприємство не тільки може

погасити свої короткострокові зобов'язання, але і має резерви для розширення діяльності (табл. 3.11, 3.12).

Таблиця 3.11

Розрахунок робочого капіталу за методом «зверху»

Показники	2019	2020	Абсолютні відхилення	Темп зростання, %
Власний капітал	12496,0	14967,67	2471,67	119,0
Забезпечення майбутніх витрат та платежів	-	-		
Довгострокові зобов'язання	781,0	1014,8	233,8	129,9
Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-
Необоротні активи	6394,0	6394,0	-	100,0
Робочий капітал	6102,0	8573,67	2471,67	140,0

В таблицях 3.11 та 3.12. наведені розрахунки робочого капіталу 2020 року у порівнянні з 2019 роком. Ми прогнозуємо зростання робочого капіталу на 2471,67 тис. грн., або на 40,0%, зростання оборотних активів товариства на 2819,22 тис. грн., або на 40,56%. Все це забезпечить підтримку фінансової стійкості підприємства на перспективу.

Таблиця 3.12

Розрахунок робочого капіталу за методом «знизу»

Показники	2019	2020	Абсолютні відхилення	Темп зростання, %
Оборотні активи	6950,0	9769,22	2819,22	140,56
Витрати майбутніх періодів	-	-	-	-
Поточні зобов'язання	848,0	1132,42	284,42	133,5
Робочий капітал	6102,0	8573,67	2471,67	140,0

Заплановані показники фінансової стійкості ДП «Сучасні фінансові рішення» проаналізуємо у наступній таблиці 3.13.

Порівняння прогнозованих значень показників фінансової стійкості з нормативними та в динаміці свідчать про високу фінансову стійкість, низьку імовірність банкрутства ДП «Сучасні фінансові рішення». У той же час, підприємству слід пристосуватися до зміни кон'юнктури ринку та нарощувати обсяги виробництва продукції

**Аналіз планових показників фінансової стійкості
ДП «Сучасні фінансові рішення»**

Показники	Оптимальне значення	2019р	2020р	Абсолютні відхилення
Коефіцієнт економічної незалежності	$\geq 0,5$	0,93	0,94	0,01
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$\leq 0,5$	0,063	0,067	0,004
Коефіцієнт фінансової залежності	$< 2,0$	1,068	1,065	-0,03
Коефіцієнт фінансування	$> 1,0$	0,014	0,016	0,002
Коефіцієнт заборгованості (співвідношення позикового і власного капіталу, фінансового ризику)	$< 1,0$	0,00	0,00	-
Коефіцієнт забезпеченості запасів	$> 0,8$	7,38	7,43	0,05
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів	$> 0,5$	0,97	0,96	-0,1
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у валюті балансу	0,3-0,5	0,48	0,41	-0,07
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів і запасів у валюті балансу	0,8	0,59	0,53	-0,06
Коефіцієнт маневрування	$\geq 0,5$	0,56	0,64	0,08
Коефіцієнт інвестування	-	2,65	2,85	0,20
Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу	-	0,49	0,54	0,05
Коефіцієнт покриття запасів	-	7,38	7,43	0,05
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,7–0,9	0,936	0,938	0,002
Коефіцієнт короткострокової заборгов	-	1,00	1,00	-
Коефіцієнт фінансової стійкості(II)	≥ 1	57,6	52,9	-4,7
Коефіцієнт нагромадження амортизац	-	0,32	0,32	-
Коефіцієнт придатності осн. засобів	-	0,68	0,68	-

Розглянемо оцінку наведених вище показників :

– коефіцієнт економічної незалежності (коефіцієнт автономії) характеризує частку власного капіталу у загальній вартості авансованого капіталу підприємства. Чим більша частка власного капіталу, тим більша можливість подолати несприятливі ситуації щодо фінансового забезпечення господарської діяльності. Мінімальне критичне значення цього коефіцієнта – 0,5. Воно свідчить про те, що за таких обставин будь-який суб'єкт може всі свої зобов'язання покрити за рахунок власних джерел. За нашими розрахунками цей коефіцієнт вище нормативного (0,93 у 2019 р. та 0,94 у 2020 році);

– коефіцієнт концентрації позикового капіталу є протилежним до коефіцієнту автономії та дозволяє визначити частку активів підприємства, що фінансуються за рахунок довгострокових та короткострокових позикових ресурсів. Нормативним значенням відповідно є $\leq 0,5$, наші обчислення відповідають нормативу;

– коефіцієнт фінансової залежності характеризує частку залученого капіталу (зобов'язань) у загальній вартості авансованого капіталу. Оцінки його зміни обернені стосовно коефіцієнта автономії. Нормативне його значення $< 2,0$, у наших розрахунках 1,068 у 2019 р. і 1,065 у 2020 р., отже динаміка позитивна;

– коефіцієнт маневрування характеризує фінансову стабільність підприємства та показує ту частину власних джерел коштів, яка перебуває в поточному господарському обігу, тобто вкладена в мобільні активи. При нормативному значенні $\geq 0,5$, в наших розрахунках 0,56 у 2019 р. та 0,64 у 2020 р.;

– маневреність власних обігових коштів вказує, яка частина власних обігових коштів перебуває у грошовій формі. Високе значення показника (0,49 у 2019 р. та 0,54 у 2020 р.) свідчить про здатність швидко відповідати за своїми короткостроковими зобов'язаннями за рахунок власного капіталу;

– коефіцієнт реальної вартості основних засобів у валюті балансу в межах нормативного значення, однак у 2020 році зменшиться на 0,06;

– коефіцієнт покриття запасів вказує на скільки запаси забезпечені нормативними джерелами фінансування запасів. Позитивною динамікою є підвищення значення цього коефіцієнту, так у нашому випадку 7,38 у 2019 р. та 7,43 у 2020 р.;

– коефіцієнт фінансової стійкості дозволяє вказати, яка частина активів фінансується за рахунок довгострокових джерел фінансування – власного капіталу та довгострокових позикових фінансових ресурсів. Високе значення показника свідчить про низький рівень ризику втрати платоспроможності та хороші перспективи функціонування підприємства. Зокрема банкрутство у поточному 2020 році ДП «Сучасні фінансові рішення» не загрожує. Нормативним є значення 0,7-0,9, по наших розрахунках – близько 0,94.

Отже, на майбутній період заплановано високий рівень показників фінансової стійкості ДП «Сучасні фінансові рішення», яка характеризується високою платоспроможністю і незалежністю від кредитів.

ВИСНОВКИ

Ринок вимагає від кожного підприємства уміння чітко орієнтуватися у складному середовищі ринкових відносин, правильно оцінювати виробничий та економічний потенціал, стратегію подальшого розвитку, фінансовий стан як свого підприємства так і підприємств-партнерів. Фінансовий стан – це здатність, спроможність підприємства фінансувати свою діяльність. Він характеризується забезпеченням фінансовими ресурсами, які необхідні для нормального функціонування підприємства, доцільністю їх розміщення та ефективністю використання, фінансовими взаємовідносинами з іншими юридичними та фізичними особами, платоспроможністю та фінансовою стійкістю.

Підводячи підсумки дипломної роботи, слід відмітити, що фінансова стійкість підприємства – це такий стан його рахунків, який гарантує його платоспроможність. В більш широкому розумінні під стійкістю підприємства розуміють комплекс властивостей – організаційної, інноваційної, логістичної, виробничої, фінансово-кредитної діяльності з урахуванням їх взаємовпливу і взаємодії, а також якості продукції, що випускається, і її новаторські властивості, науково-технічну розвиненість матеріальної бази, стабільність усього спектра ресурсного забезпечення, розвиненість кадрового й інтелектуального потенціалу. Стабільність фінансів на підприємстві може бути забезпечена за умови постійної реалізації та одержання виручки, достатньої за обсягом, щоб виконувати свої зобов'язання. Водночас для розвитку підприємства необхідно, щоб після здійснення всіх розрахунків і зобов'язань у нього залишався такий розмір прибутку, який би дав змогу розвивати виробництво й виводити його на конкурентоздатний рівень. Тобто загальна стійкість підприємства передбачає насамперед такий рух його грошових потоків, який забезпечив би постійне перевищення доходів над витратами. Забезпечення фінансової стійкості – це система принципів та методів розроблення і реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням постійного отримання і зростання прибутку, збереженням платоспроможності, підтриманням фінансової рівноваги. Отже,

політика управління фінансовою стійкістю підприємства повинна забезпечувати стійкість та платоспроможність підприємства як на короткострокові періоди так і на перспективу, в основі якої є необхідність постійного збалансування активів і пасивів, доходів і витрат, позитивних і негативних грошових потоків.

Дослідивши діяльність ДП «Сучасні фінансові рішення» можна азначити, що в цілому його показники мають тенденцію до погіршення.

Валовий прибуток від реалізації продукції підприємство отримує упродовж останніх трьох років. У досліджуваному періоді підприємство мало валовий прибуток лише у 2016 році. Спостерігаємо суттєве коливання розміру збитків ДП «Сучасні фінансові рішення» за період 2017-2019 років.

Лише у 2016 році ДП «Сучасні фінансові рішення» отримало прибуток від фінансово-господарської діяльності у розмірі 1704,0 тис. грн. У 2017-2019 роках, підприємство отримувало збитки у розмірі 1516 ,7558 та 560 тис. грн. відповідно. Зауважимо позитив - зменшення збитку 2018 року

У 2016 році рівень рентабельності власного капіталу становить – 8,01%, а у 2017 – збитковість – 7,09% , у 2017 – найбільша збитковість 44,9 %, у 2019 – теж збитковість – 4,4 %. Рентабельність активів 2016 року – 7,59%, а у 2017-2019 роках, збитковість активів склала – 7,02%, 44,3%, 4,3% відповідно. Однак, знову зазначимо зменшення збитковості активів 2019 року.

Дослідження показників фінансового стану ДП «Сучасні фінансові рішення» дає змогу сформулювати наступні висновки: загальний та поточний показник ліквідності має значення більше нормативного та свідчить про те, що підприємство може погасити свої поточні зобов'язання. Враховуючи отриманий збиток за результатами діяльності у 2017-2019 роках, при високих показниках фінансової стійкості, слід зосередити зусилля менеджменту підприємства на підвищенні операційної активності, повному використанні виробничих потужностей, впровадженню нових видів продукції задля успіху на ринку. З цією метою, нами запропоновано впровадження нового асортименту продукції, доцільність якого підтверджується проведеними розрахунками.

Економічна ситуація на підприємстві непроста, що призвело до скорочення власного капіталу у загальній сумі коштів, вкладених у майно підприємства. Тому існує потреба у налагодженні ефективної діяльності ДП «Сучасні фінансові рішення» з метою вирівнювання його фінансово-економічного стану та забезпечення його фінансової стійкості.

Аналіз показників фінансової стійкості за досліджуваний період та планових на 2020 рік, засвідчив загалом високу фінансову стійкість підприємства. Отже, ми дійшли висновку, що діяльність ДП «Сучасні фінансові рішення» у 2016-2019 роках мало абсолютну фінансову стійкість, але протягом трьох років підприємство отримало збиток.

Тому нами було запропоновано напрями використання внутрішніх і зовнішніх резервів фінансової стійкості, розроблено заходи підвищення ефективності діяльності підприємства і визначено напрями, яких слід дотримуватися менеджменту ДП «Сучасні фінансові рішення» для забезпечення його прибуткової діяльності і фінансової стійкості в майбутньому.

На підставі визначених пропозицій здійснено поточне фінансове планування балансу активів і пасивів підприємства на майбутній період і оцінено вплив запропонованих заходів на фінансову стійкість підприємства.

Таким чином, запорукою досягнення і підтримання найважливіших фінансових пропорцій на достатньому рівні є зростання ділової активності підприємства, пошук нових ринків збуту, впровадження нових конкурентоздатних видів продукції, оптимізація структури капіталу. Для даного підприємства ефективним є проведення відповідних заходів по нарощенню власного капіталу і реструктуризації позикового капіталу.

Фінансовий менеджмент ДП «Сучасні фінансові рішення» повинен забезпечувати господарську діяльність підприємства фінансовими ресурсами, не допускати фінансових протиріч, здійснювати контроль за дотриманням фінансової дисципліни і бути націленим на подальший розвиток підприємства, досягнення його перспективних цілей, навіть і в умовах кризових явищ у галузі та економіки країни в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ареф'єва О.В., Городинська Д.М. Економічна стійкість підприємства: сутність, складові та заходи з її забезпечення [Текст] // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – №8 (86.) – С. 83–90.
2. Близнюк Т.П. Вплив циклічності розвитку економіки на інноваційну діяльність підприємства: [монографія] / Т.П. Близнюк. – Х.: ФОП Александрова К.М., 2008. – 352 с.
3. Грачев А. Основы финансовой устойчивости предприятия [Текст] / А. Грачев // Финансовый менеджмент. – 2010.-Ст. 4. – С. 15–34
4. Гринкевич С.С. Економічні основи стратегічного забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах ринкових перетворень [Текст] /С.С. Гринкевич // Науковий вісник НЛТУ України. – 2008, вип. 18.5 – С. 110–114.
5. Докієнко Л.Д. Забезпечення фінансової стійкості підприємств торгівлі [Текст] / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Київ – 2005.
6. Економічна діагностика діяльності підприємств: методичний та практичний інструментарій [Текст]: навч. посіб. / [Л.В. Фролова, О.О. Никитенко, С.О. Єрмак, Л.В. Івкова]. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2007. – 158 с.
7. Економічна теорія: політекономія: підруч. / [за ред. В. Д. Базилевича]. – [7-ме вид., випр. і перероб.]. – К. : Знання-Прес, 2008. – 719 с.
8. Ефимова О.В. Финансовый анализ: современный инструментарий для принятия экономических решений: учебник [Текст] / О.В. Ефимова. – М.: Изд-во «Омега-Л», 2009. – 350 с.
9. Ільченко О.С. Математична модель фінансового стану на основі системи балансових рівнянь [Текст] / О.С. Ільченко, О.П. Низьков, В.В. Хаустов // Економіст. – 2006. – №1. – С. 38–41.
10. Карпець О.С. Моделі оцінки фінансової стійкості підприємства: когнітивний підхід [Електронний ресурс] / О.С. Карпець. – Режим доступу: http://business-inform.net/pdf/2012/3_0/54_58.pdf

11. Кондрашихін А.Б. Фінансова санація і банкрутство підприємств [Текст]: Навч. посіб. / А.Б. Кондрашихін, Т.В. Пепа, В.О. Федорова. – К.: ЦУЛ, 2007. – 208 с.
12. Конкурентная позиция малого предприятия [Электронный ресурс] / веб-сайт «Центр информационной поддержки малого бизнеса». – Режим доступа: <http://smallbusinesses.ru/content/10/1/>
13. Лахтіонова Л.А. Аналіз фінансової стійкості суб'єктів підприємницької діяльності [Текст]: Монографія / Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2011. – 880 с.
14. Лахтіонова Л.А. Модель внутрішнього аналізу фінансової стійкості компанії на основі абсолютних її показників [Електронний ресурс] / Л.А. Лахтіонова. – Режим доступу: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/73.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/73.pdf)
15. Лисевич С.Г. Забезпечення фінансової стійкості та фактори, що впливають на неї [Електронний ресурс] / С.Г. Лисевич. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/6.2/211.pdf>
16. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством : підруч. / Л. О. Лігоненко. – К. : КНТЕУ, 2005. – 824 с.
17. Михайлова Л. І. Інноваційний менеджмент [Текст]: навч. посіб. / Л. І. Михайлова, С.Г. Турчіна. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
18. Мних Є.В. Економічний аналіз [Текст]: Підручник / Є.В. Мних. – Київ: Центр навчальної літератури, 2008. – 412 с.
19. Молчанова О.П. Інноваційний менеджмент [Електронний ресурс] / О.П. Молчанова. – Режим доступу: <http://molchanova.spa.msu.ru/Innov-Management2/02-01.htm>.
20. Парахина В.Н. Стратегический менеджмент [Текст]: учебник / В.Н. Парахина, Л.С. Максименко, С.В. Панасенко. – [4-е изд., стер.]. – М.: КНОРУС, 2008. – 496 с.
21. Подольська В.О. Фінансовий аналіз [Текст]: Навчальний посібник / В.О. Подольська, О.В. Яріш. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.

22. Пожидаева Т.А. Анализ финансовой отчетности [Текст]: учеб. пособ / Т.А. Пожидаева. – 3-е изд., стер. – М.: КНОРУС. 2010. – 320 с.
23. Приймак І.І. Стратегія забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання в економіці України [Текст] / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Львів – 2007.
24. Рудницька О.М. Шляхи покращення фінансового стану українських підприємств [Електронний ресурс] / О.М. Рудницька, Я.Р. Білецька. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/2700/1/19.pdf>.
25. Старостенко Г.Г. Фінансовий аналіз [Текст]: Навч. Посібник / Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
26. Уолш Кяран. Ключові фінансові показники. Аналіз та управління розвитком підприємства [Текст]: пер. з англ. – К.: Всеувиито; Наукова думка, 2009. – 367 с.
27. Фролова Т.О. Фінансовий аналіз [Текст]: Навч.-метод. посіб. для самот. вивч./ Т.О. Фролова. – К.: Вид-во Европ. ун-ту, 2010. – 253 с.
28. Череп А.В. Проблеми визначення фінансового стану підприємств в умовах фінансової кризи [Текст] / А.В. Череп, Л.А. Кириченко. – 2008. – №6. – С. 233–236.
29. Штембуляк Д.О. Фінансова стійкість підприємства в умовах ринкової турбулентності [Текст] // Экономика и управление. – 2010. – №1. – С. 119–123.
30. Яловий Г.К. Концептуальні підходи до визначення фінансової стійкості підприємства [Текст] / Г.К. Яловий, Н.П. Бакеренко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2008, вип. 18.5 – С. 115–124.

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство ДП «Сучасні фінансові рішення»
Територія _____
Організаційно-правова форма господарювання Дочірнє підприємство
Вид економічної діяльності Інші види перероблення та консервування фруктів та овочів
Середня кількість працівників 43
Адреса, телефон _____
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2020	01	10
01729660		
6822487400		
206		
10.39		

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	7309	6394
первісна вартість	1011	11589	9358
знос	1012	4280	2964
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	7309	6394
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1558	1692
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	247	660
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	14	39
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	168	1176

Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3866	3383
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	5853	6950
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	13162	13344
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16171	16171
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	1704	1704
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(4819)	(5379)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	13056	12496
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	29	781
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	13	17
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	19	10
розрахунками з оплати праці	1630	42	39
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3	1
Усього за розділом III	1695	106	848
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	13162	13344

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство <u>ДП «Сучасні фінансові рішення»</u> Територія _____ Організаційно-правова форма господарювання <u>Дочірнє підприємство</u> Вид економічної діяльності <u>Інші види перероблення та консервування фруктів та овочів</u> Середня кількість працівників <u>43</u> Адреса, телефон _____ Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
	за ЄДРПОУ	2019	01	14
	за КОАТУУ	01729660		
	за КОПФГ	6822487400		
	за КВЕД	212		
		10.39		
		v		

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018р.**

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	8397	7309
первісна вартість	1011	11761	11589
знос	1012	3364	4280
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	8397	7309
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2063	1558
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	241	247
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	7056	-
з бюджетом	1135	206	14
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	200	168
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-

Гроші та їх еквіваленти	1165	2756	3866
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	12522	5853
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	20919	13162
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16171	16171
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	1704	1704
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(2739)	(4819)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	20614	13056
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	84	29
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	154	13
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	17	19
розрахунками з оплати праці	1630	36	42
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	14	3
Усього за розділом III	1695	305	106
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1700	-	-
Баланс	1900	20919	13162

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство ДП «Сучасні фінансові рішення»
Територія _____
Організаційно-правова форма господарювання Дочірнє підприємство
Вид економічної діяльності Інші види перероблення та консервування фруктів та овочів
Середня кількість працівників 43
Адреса, телефон _____
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2018	01	12
01729660		
6822487400		
210		
10.39		

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		-
первісна вартість	1001		-
накопичена амортизація	1002		-
Незавершені капітальні інвестиції	1005		-
Основні засоби	1010	8862	8397
первісна вартість	1011	11390	11761
знос	1012	2528	3364
Інвестиційна нерухомість	1015		-
Довгострокові біологічні активи	1020		-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-
інші фінансові інвестиції	1035		-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-
Відстрочені податкові активи	1045		-
Інші необоротні активи	1090		-
Усього за розділом I	1095	8862	8397
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4612	2063
Поточні біологічні активи	1110		-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6	241
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	7056	7056
з бюджетом	1135	106	206
у тому числі з податку на прибуток	1136		-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		200
Поточні фінансові інвестиції	1160		-

Гроші та їх еквіваленти	1165	1593	2756
Витрати майбутніх періодів	1170		-
Інші оборотні активи	1190		-
Усього за розділом II	1195	13373	12522
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-
Баланс	1300	22235	20919
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16171	16171
Капітал у дооцінках	1405		-
Додатковий капітал	1410		-
Резервний капітал	1415	1704	1704
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4255	(2739)
Неоплачений капітал	1425		(-)
Вилучений капітал	1430		(-)
Усього за розділом I	1495	22130	20614
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-
Довгострокові кредити банків	1510		-
Інші довгострокові зобов'язання	1515		-
Довгострокові забезпечення	1520		-
Цільове фінансування	1525		-
Усього за розділом II	1595		-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		84
товари, роботи, послуги	1615		-
розрахунками з бюджетом	1620	6	154
у тому числі з податку на прибуток	1621		-
розрахунками зі страхування	1625	21	17
розрахунками з оплати праці	1630	47	36
Поточні забезпечення	1660		-
Доходи майбутніх періодів	1665		-
Інші поточні зобов'язання	1690	31	14
Усього за розділом III	1695	105	305
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		-
Баланс	1900	22235	20919

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Д

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство ДП «Сучасні фінансові рішення»
Територія _____
Організаційно-правова форма господарювання Дочірнє підприємство
Вид економічної діяльності Інші види перероблення та консервування фруктів та овочів
Середня кількість працівників 43
Адреса, телефон _____
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2017	01	16
01729660		
6822487400		
217		
10.39		

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2016р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1804	-
Основні засоби	1010	8598	8862
первісна вартість	1011	10580	11390
знос	1012	1982	2528
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	10402	8862
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4710	4612
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	6
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	7061	7056
з бюджетом	1135	-	106
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	475	1593
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	12246	13373
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	22648	22235
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16171	16171
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	1704	1704
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2551	4255
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	20426	22130
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	183	-
розрахунками з бюджетом	1620	8	6
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	15	21
розрахунками з оплати праці	1630	55	47
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	1652	-
Інші поточні зобов'язання	1690	309	31
Усього за розділом III	1695	2222	105
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1700	-	-
Баланс	1900	22648	22235

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток Е

Підприємство Дочірнє підприємство «Сучасні фінансові рішення»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	01	02
01729660		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4350	4323
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4205)	(3774)
Валовий: прибуток	2090	145	549
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	1698	3048
Адміністративні витрати	2130	(41)	(213)
Витрати на збут	2150	(1)	(6)
Інші операційні витрати	2180	(2497)	(11144)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		
збиток	2195	(696)	(7766)
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	136	208
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		
збиток	2295	(560)	(7558)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
збиток	2355	(560)	(7558)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(560)	(7558)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4203	3485
Витрати на оплату праці	2505	665	602
Відрахування на соціальні заходи	2510	127	206
Амортизація	2515	514	916
Інші операційні витрати	2520	295	188
Разом	2550	5804	5397

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Є

Підприємство Дочірнє підприємство «Сучасні фінансові рішення»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	01	16
01729660		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2016р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7035	14373
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6783)	(13944)
Валовий:			
прибуток	2090	252	429
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	118	976
Адміністративні витрати	2130	(298)	(1116)
Витрати на збут	2150	(42)	(63)
Інші операційні витрати	2180	(56)	(137)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	89
збиток	2195	(26)	-
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	2669	12
Фінансові витрати	2250	(4)	-
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	(935)	(12)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1704	89
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1704	70
збиток	2355		

I. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1704	70

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	6245	14084
Витрати на оплату праці	2505	1122	1411
Відрахування на соціальні заходи	2510	353	427
Амортизація	2515	968	1380
Інші операційні витрати	2520	115	274
Разом	2550	8803	17576

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник
Головний бухгалтер